2KA

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 38 – 1976 m. RUGSĖJO – SEPTEMBER 22 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Min. pirm. E.P. Trudeau su kabineto naujais ministeriais. Iš kairės: Iona Campagnolo, Francis Fox, Monique Begin, John Roberts, Anthony Abbott, Len Marchand, Jean Blais.

LIBERALŲ PARTIJOS RŪPESTIS

Kanados premjeras Trudeau, susirūpinęs mažėjančiu savo ir liberalų partijos populiarumu, pasikalbėjime savo poilsio namuose, pabrėžė, kad bendra netikrumo atmosfera mūsų demokratinėse ir, bendrai, vakarų sistemose, priveda prie žmonių nepasitenkinimo. Žmonės jaučiasi nesaugūs, nes jie realizuoja, jog pasaulis ekonomiškai ne taip sparčiai auga, kaip kad buvę po II-jo Pasaulinio Karo.

Svarbiausia, esą užtikrinti žmones ir duoti jiems tvirtą valdymo aparatą, ką liberalai dabar ir darą.

Premjeras Trudeau į Ministerių Kabinetą paskyrė 7 naujus narius: Iona Campagnolo-Sporto reikalams, Francis Fox, "solicitor general" Monique Begin-pajamų reikalams, John Roberts-Valstybės Sekretorius, Anthony Abbott-Naudotojų ir Korporacijų reikalams, Len Marchand, Smulkiosios Prekybos Ministeris ir Jean-Jacques Blais-Pašto.

PASITRAUKĖ SHARP

Ministeris Mitchell Sharp pasitraukia iš Kanados Ministerių Kabineto.

Apie atsistatydinimą jis jau galvojęs ir apie tai pranešęs privačiai vasaros viduryje. Jo atsistatydinimas yra priimtas ir paskelbtas šiomis dienomis.

Savo rašte Min. Pirmininkui P.E. Trudeau Sharp pabrėžė, kad turėjęs garbę tarnauti Kanados vyriausybei virš 13 metų ir tikis, kad dabar reikia užleisti vietą kitam.

Jo atsistatydinimas neturi sąryšio su partijos populiarumo sumažėjimu ar kita kokia politine priežastimi. Jis pasilieka parlamente.

GEDULO SAVAITĖ

Keli milijonai kiniečių atsisveikino paskutinę pašarvojimo dieną su Mao-Tse-Tung'u.

Užsieniečiams buvo įsakyta pasilikti savo hoteliuose.

Septynias gedulo dienas televizija, rodydama pašarvotą Mao, skelbė ir naujų vadovų vardus.

Premjeras Hua-Kuo-Feng paskelbė, kad post-Mao era ateityje naudosis mirusiojo mintimis. Paskutinis mirštančiojo pageidavimas buvęs, kad kraštas ir toliau tvarkytųsi pagal nustatytus principus. Kinijos dienraštyje, vedamajame, tie žodžiai aiškinami, kaip raginimas tęsti vado Mao proletarų revoliucijos liniją ir kovoti iki galo prieš krypstančius į kapitalistinį kelią partijoje.

BENDRUOMENYBĖS

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS NAUJOJO PIRMININKO A. S. GEČIO PASAKYTA KALBA

Malonūs Bendruomenės Idėjos Bendraminčiai!

Nuoširdžiai dėkoju už patikėtą atsakomybę per sekančius trejus metus vadovauti JAV Lietuvių Bendruomenei. Pareigas prisiimu su tvirtu tikėjimu bendruomeninės idėjos didingumu ir nepakeičiamumu lietuviškosios išeivijos gyvastingumo išlaikyme. Kviečiu jus, gerbiami LB Tarybos nariai, šiokrašto lietuviškąsias organizacijas ir kiekvieną Amerikos lietuvį bendruomeninę idėją ugdyti, tobulinti, pritaikinti laiko reikalavimams, kad tėvų išlaikytą lietuvių tautos gyvybę išeivijos lietuvis perduotų ateities kartoms, Lietuvių Chartos žodžiais tariant, "kad amžinai gyventume".

Šiandieninėje LB Tarybos sesijoje išeivijos problemas svarstant, mačiau dvi kartas. Vieną ugdytą ir brandintą tėvynėje, kitą į gyvenimą išėjusią jau už tėvynės ribų. Džiaugiausi matydamas tų kartų atstovų vykdytą kūrybinės minties plėtotę, sugebėjimą atsiekti nuomonių sintezę, vyresniajai kartai būdingą atsargumą, gyvenimo patirtį ir gyvenimo metų lobį sėkmingai suderinant su jaunesniųjų veržlumu, entuziazmu ir kliūčių nepažinimu. Išlaikykime tą darnų susiklausymą ir ateityje. Nuo mūsų pastangų ir ryžto priklausys ar išeivija tebeis gyvenimo keliu, ar sulauks su laiko tekme ateinančio išeivijos sunykimo.

Būsimosios JAV LB krašto valdybos kadencijos metu bendruomeninę veiklą stengsiuos derinti su tais principais, kurie prieš 27 metus buvo įrašyti į Lietuvių Chartą. Savo bendruomeninius įsitikinimus suglaustoje formoje paliesiu, nes juos žinant, tikiuosi, jums bus suprantamesnė būsimosios JAV LB krašto valdybos veiklos kryptis.

Organizacinėje veikloje pagrindinį dėmesį skirsime bendruomeninių vienetų vietovėse veiklos stiprinimui, siekdami išeivijos lietuvį palenkti bendruomeninei idėjai. Ypatingą dėmesį skirsime jau lietuviškai nekalbančiai ar mažai kalbančiai išeivijos kartai, dvasiniam suartėjimui pradėdami leisti periodinį laikraštį anglų kalba. Mūsų tikslą yra vykusiai nusakęs pirmtakas Myk. Krupavičius. Jo žodžiais tariant, kiekvienas lietuvis yra lietuviškoji plyta. Tačiau, kol lietuvio su lietuviu nejungia LB organai, tol tokie lietuviai tėra tarsi palaidų plytų krūva, iš kurios kiekvienas praeivis gali naudotis. Tik tada, kai visų kraštų lietuviai bus surikiuoti atatinkama tvarka į savosios bendruomenės patvarų pastatą, iš palaidų lietuviškų plytų krūvos turėsime pastatę lietuvybei tvirtovę.

Pasisakome už LB demokratišką savo esme, savo struktūra ir savo veiklos metodais. Demokratiniai rinkimai, kuriuose balsavimo primatą turi paskiras lietuvis, o ne kokios nors srovinės grupės deleguotas atstovas, yra ta didžioji jėga, iš kurios srovena skaidrusis LB gyvastingumas. Demokratiniais rinkimais LB vykdo nuolatinę dirbančiųjų kaitą: vieniems pasitraukiant, į bendruomeninį darbą atvedami kiti. Iš išeivijos lietuvio ir organizacijų laukiame jautrumo demokratijos dėsniams, nes tik jais norime matyti grįstus laisvos Lietuvos valstybinius pagrindus.

Mūsų organizacinį tautiškumą žadame grįsti tik sąmoninga lietuvybe. Ji atsiekiama, stiprinant mūsų šeimas, mūsų lituanistines mokyklas, jaunimo organizacijas, lietuviškąjį spausdintą žodį. Mokyklose pabrėšime ne tik lietuvių kalbos vartojimą bei branginimą, ne tik tautinės kultūros pažinimą bei puoselėjimą, ne tik papročių laikymąsi, bet ir lietuviškosios išeivijos tautinės misijos suvokimą bei valstybinės Lietuvos nepriklausomybės atsiekimą.

Nors LB kartais norima atimti teisė dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe, noriu jums užtikrinti, kad naują kadenciją pradedančioji Krašto valdyba vykdys Lietuvių Chartos uždėtą pareigą ir iš laisvinimo darbo nesitrauks ir jo intensyvumo nemažins. Ir toliau pasisakysime už absoliutų Lietuvos interesų gynimą, net ir tada, kai mūsų tautos interesai susikirs su JAV-ių interesais. Lietuvių Charta sako, kad lietuvis yra lojalus savo gyvenamam kraštui. Tokiais esame. Lojalumo tačiau nerodysime nemoraliai šio krašto politikai, paliečiančiai mūsų tautinius ir dvasinius jausmus. Mūsų tęsiamos laisvinimo veiklos tikslu nebus inkorporacijos nepripažinimo išlaikymas, muitų siuntiniams sumažinimas, lankymosi tėvynėje mažesnių varžymų atsiekimas, bet laisva ir nepriklausoma Lietuva.

Tautinės kultūros ugdymas yra priemonė ne tik apreikšti išeivijos genijų ir lietuvybei stiprinti, bet taip pat ir praskinti kelią į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Rodysime kultūrai išskirtiną dėmesį, didesnį, negu anksčiau. Nevengsime kultūrą "supolitikinti" ir politiką "sukultūrinti". Kultūrą naudosime viešosios opinijos formavimui, su jos pagalba siekdami stiprinti mūsų tausos teises į laisvąjį gyvenimą.

Bendruomenės pradininkai į LB idėją žiūrėjo idealistinėmis akimis. Jie LB matė apimant visus pasaulyje pasklidusius lietuvius, vykdančius Lietuvių Chartos įsipareigojimus, sugebančius pakilti virš savo asmeniškumų srovinių organizacijų, partijų. Būta tačiau ir realistiškiau galvojančių. Jau anksčiau minėtas Myk. Krupavičius rašė 1950 metais: "Yra žmonių, kurie į viską mėgsta žiūrėti pro partinę prizmę. Tokie tiesiog negali suprasti, kaip gali būti organizacija, kuri nebūtų nudažyta viena ar kita ppalva. Lietuvybės misija tokiems yra per siaura sąvoka". Rapolas Skipitis, 1938 metais pirmininkavęs Pasaulio Lietuvių Sąjungai, kurios darbų paveldėtoja yra šiandieninė PLB, 1938 m. skundėsi: "Kiek toje mažutėje lietuvių tautos bendruomenėje vieni kitų nesupratimo ir nesusipratimo! Kiek kartais keršto ir neapykantos!"

Matydami tą neapykantą LB-nei teberusenančią dar ir šiais laikais, pasisakome ne už tarpusavio kovą, bet už pozityvią veiklą, skleidžiančią pagarbą ir toleranciją kitaip galvojančiam lietuviui. LB-je yra vietos įvairių nusiteikimų ir pakraipų žmonėms. Visi jie gali atrasti savo vietą ir suvaldinti svarbų valdmenį dar - buodamiesi tautos ir išeivijos tikslų siekime. Sutarimas visuomet gali būti atsiekiamas, kai vadovaujamasi demokratiniais principais, o ne pigia, šmeižiančia demagogija.

Nemažiname, ir vertiname mūsų veiksnių, organizacijų, sambūrių, klubų reikšmę išeivijos gyvenime. Jų egzistencija yra būtina, ir be jų išeivijos gyvenimas būtų bespalvis. Jie gali būti didieji LB siekimų įgyvendinimo talkininkai ir jų talkos nuoširdžiai laukiame. Jei kartais esama nesusipratimų ar jaučiamas pavojus iš LB pusės, noriu pabrėžti, kad visuomet buvome ir būsime atviri pokalbiam, pasitarimams, esame linkę mūsų veiklą derinti, ieškoti kompromisų ten, kur jie yra galimi ir nepažeidžia tų principų, kurie yra Lietuvių Chartos pagrindu. Kitų veiksnių bei organizacijų LB atžvilgiu prašome laikytis paprasčiausios etikos ir pakantos. LB-nė yra savarankiška, ir niekas iš pasalų jai negali diktuoti, ką ji gali ir ko negali daryti. Sprendimus LB-je daro demokratiškai išrinkta LB Taryba ir jos demokratiniu būdu sudaryti vykdomieji organai.

Baigdamas šią kalbą šabloniškai atsisakau šaukti išeivijos lietuvius į vienybę. Ar negeriau kartais būtų, jei jos siektume kantriai pakesdami tikslo vienybę ir, prof. Juozo Brazaičio žodžiais tariant, vienybę įvairume. Dieve, mums padėk!

— • —

DVIEJUOSE SKIRTINGUOSE LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ KVADRATUOSE IŠSIRIKIAVĘ ŠOKĖJAI ŠOKIŲ ŠVENTĖJE CHICAGOJE.

Nuotrauka M. Nagio.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $ 15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Mr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Rašant laisvės tema

Žodžiai: laisvė ir išlaisvinimas – ypatingai malonūs tiems, kurie pavergti kenčia vergijos priespaudą. Deja, tie, kurie patys naudojasi laisve, dažnai pavergtųjų kančių ir vargo nesupranta, ar nenori suprasti, taip lygiai, kaip sveikieji ligonių būsenos dažnai neperpranta.

Pavergtųjų tautų atstoval į JAV visą laiką žiūrėjo didelių vilčių akimis. Ypač, jeigu prisiminsime beveik ketvirčio šimtmečio laikotarpį, kada 1962 m. gen. Eisenhoweris, kandidatuodamas į to krašto prezidentus, ryškiai akcentavo pavergtų kraštų išlaisvinimo mintį ir savo platforminėj programoj pažadėjo visomis išgalėmis to kilnaus tikslo siekti, jeigu tik būsiąs išrinktas prezidentu.

Po tokių žodžių ir pažadų gen. Eisenhowerį į prezidentus išrinkus, kas mums beliko daryti ir galvoti? – Nagi, tik skelbti prezidentą Eisenhowerį pavergtųjų išlaisvintoju...

Kaip matome nūdien, prie JAV valdžios vairo jau stovėjo daugelis prezidentų ir daugelis valstybės sekretorių / nuo Dulles iki Kissingerio /, bet žodis "išlaisvinimas" Amerikoje įgavo dvi prasmes. Jeigu pirmiau tą žodį buvo galima vartoti be kabučių, tai dabar jis pasiliko tik kabutėse – "išlaisvinimas". Vadinasi, žodis nerelšklas tikrosios jo sąvokos. Labai teisingai Toronto dienraštis "The Globe and Mail" vedamąjame kartą parašė: "No Fuel There for Flame of Freedom". Ir iš tikrųjų, nėra nei JAV, nei bendrai, laisvajame demokratiniame Vakarų pasaulyje alyvos įdegti laisvės liepsnai pavergtuose kraštuose...

Nūdien JAV užsienio politikos vadoval, jei kada ir užsimena apie pavergtųjų išlaisvinimą, jie kalba lygiai taip, kaip galėtų kalbėti visiškai sulpnučio krašto, kad ir tokios Islandijos arba Liuksemburgo užsienio politikos valruotojai, kurie neturi arba visiškai mažai turi karinių jėgų, o lygiai taip ir ekonominių resursų. Jie sakosi tiki, jog komunizmas ypač dabartinėj tironiškoj formoj nėra ir negalįs būti nuolatinis ir jis pasiliktl visiems laikams. Evoliuciškai jis turėsiąs pasikelsti.

Taip. Tai yra visiškai galimas dalykas. Ir mes tuo tikime ir to prašome Aukščiausiojo. Tačiau, jeigu tai įvyks evoliucijos keliu, tai, anaiptol, nebus jokių išlaisvintojų nuopelnas.

Toji milžiniška valstybė, kurlai nėra lygios nelkarine jėga, nei ekonominiais resursais visame pasaulyje – Jungtinės Amerikos Valstybės – juk visą laiką pabrėždavo mintį, jog jai ne vlstiek, koks likimas yra ir ateityje bus tų kraštų, kurie pakliuvę į komunistinę vergiją, ypatingai laike antrojo Pasaulinio karo ir po jo. Buvo žadėta, jog Amerika niekada nesiliaus lanti siekusi toms valstybėms laisvės ir nenurimsianti ligi tol, pakol Rusijos karinės jėgos bus atitrauktos į savo kraštus prlklausančius rubežius.

Deja, Sovietai ligi šiandien nė žingsnelio nepasitraukė atgal, tik pasistumėjo šimtus ir tūkstančius mylių ekspansijos ir pavergimo naujų kraštų kryptimi, o jeigu kas kur atsitraukė atgal, tai tik Amerika savo politikos galiose. Pastarasis atsitraukimas visiems ryškiausiai buvo galima matyti Vengrijos sukilimo metu, kada pirmą kartą buvo pasitaikiusi tokia ryški proga parodyti savo išlaisvinimo intencijoms. Deja, Vengrijos kovotojai, beslekdami laisvės, negavo jokios paramos iš JAV nei iš bet kurio kito laisvojo Vakarų krašto. Jie visi pasitenkino tik simpatizuojančiomis kalbomis, užuojauta ir rezoliucijomis Jungtinėse Tautose...

Vieno latiško autorė iš Čikagos pranašiškai dėstydama mintis, rašė: "Aš asmeniškai tikiu, kad komunizmas žlugs ir kad greitai pasirodys tie ženklai. Tik, Dieve, kokia bus kaina? Jus tikriausiai prisimenate jų pačių posakį: "Žinoma, mes kada nors žlugsime. Bet, išeidami, taip trenksime durimis, kad visas pasaulis išgirs"...

Tas tiesa, kad raudonieji, "prieš išeidami", gali taip "trenkti durimis, kad visas pasaulis išgirstų", bet kas gi dėl viso šito kaltas? Ar ne Amerika? Po antrojo Pasaulinio karo ji atšėrė, sutvirtino bolševizmą, išdavė, pardavė ir leido išvogti iš jų atomo ir hidrogeno paslaptis, o dabar – ji pati – Amerika bolševizmo bijo ir bijo paliesti ne tik fiziškai, bet ir žodžiais primiiti jų grobuoniškumą / kad ir Pabaltijo valstybių užgrobimą/...

Pranys Alšėnas

PANORAMA

LTSR buitinio gyventojų aptarnavimo ministerijos techninės skyriaus viršininkas Vygantas Bulika rašo Chicagos "Vilnyje"/gal tik perspausdinimas iš kur ?/, kaip ši ministerija išvystant gyventojų aptarnavimą Lietuvoje. Tai yra labai malonu girdėti, kad ten gyvenimo padėtis gerinama ir dar daug numatyta tobulinimo. Bet daugiau negu keista, kaip "Vilnis" talpino tokį straipsnį, prieštaraujantį anam metui, kai ši ministerija dar neveikė. "Vilnis" rašė ir prieš 1962 m., kad Lietuvoje viskas klesti ir gyventojų aprūpinimas geriausias, net geresnis kaip JAV-se. O tik buržuazinių laikraščių ir nacionalistiškų propagandistų išmislas, kad Lietuvoje gyventojų aprūpinimo buitis nėra tobula ar konors trūksta. Tai kieno tiesa tuomet buvo, ir kas buvo propagandistai?.. Perspausdiname virš minėtą straipsnį. NL.

Savarankiška liaudies ūkio šaka buities tarnyba Lietuvoje tapo 1962 metais, kai Vyriausybės nutarimu buvo sukurta Vyriausioji buitinio gyventojų aptarnavimo valdyba, vėliau peraugusi į Lietuvos TSR Buitinio gyventojų aptarnavimo ministeriją.

Per šį laikotarpį respublikos buities tarnyba labai išaugo: paskutiniaisiais devintojo penkmečio metais ji turėjo 96 įmones ir organizacijas, atliekančias individualius gyventojų užsakymus asmeninio naudojimo prekėms, buitinės, ūkinės paskirties daiktams pagaminti arba jiems pataisyti. Šios įmonės siuva drabužius ir avalynę, gamina trikotažo gaminius, skalbia, chemiškai valo drabužius, aptarnauja lengvuosius automobilius. Gyventojai taip pat labai plačiai naudojasi kirpyklų, fotografijų paslaugomis. Dabar gyventojams teikiamų paslaugų sąrašas jau prašoko 600 pavadinimų.

Siekiant maksimaliai priartinti buities tarnybos įmones prie vartotojų, jų gamybiniai padaliniai —kompleksinės atelje, dirbtuvės, priėmimo punktai— racionaliai išdėstomi visos respublikos teritorijoje. Įmonių išdėstymo perspektyvinius planus paruošė mokslinės įstaigos. Šiuo metu Tarybų Lietuvoje nėra miestelio ar stambesnės gyvenvietės, kur nebūtų šiuolaikinės buities tarnybos dirbtuvių pastato.

Didžiausiuose mūsų miestuose — Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje — veikia daugiau 40 specializuotų buities tarnybos įmonių. Vien Vilniaus "Ramunės" individualaus drabužių siuvimo fabrike dirba daugiau 2 tūkstančių aukštos kvalifikacijos meistrų. Tokio pat profilio įmonės yra ir kituose miestuose — Kauno "Mada", Klaipėdos "Gintaras".

Moksliškai organizuojant gamybą, didelis dėmesys skiriamas specializavimui, kooperavimui.

Specializuotos įmonės "Elektronas", Autoservisas per savo filialus respublikos miestuose atlieka gyventojams radijo ir televizijos aparatūros remontą, aptarnauja ir remontuoja individualias transporto priemones. Ateljė ir dirbtuvių nuolat daugėja ir dabar viršija 3,3 tūkstančio, o priėmimo punktų — 1,3 tūkstančio.

Respublikos vyriausybė skiria nemaža lėšų buitiniam aptarnavimui toliau vystyti, vien per devintojo penkmečio metus įsisavinta 46 milijonai rublių naujų kapitalinių įdėjimų. Naujais, šiuolaikiniais buities tarnybos rūmais pasipuošė mūsų sostinė — Vilnius, kiti respublikos miestai ir rajonų centrai — Kaunas, Šiauliai, Panevėžys, Alytus, Mažeikiai, Plungė, Radviliškis, Telšiai, Utena, Varėna, Vilkaviškis.

Tarybų vyriausybės sprendimas paversti buities tarnybą stambia, mechanizuota liaudies ūkio šaka sėkmingai įgyvendinamas. Apie tai liudija ir aukšti paslaugų apimčių didėjimo tempai. Jeigu 1960 m. paslaugų apimtis vienam gyventojui sudarė vidutiniškai 3,63 rublio, tai 1970 metais — jau 18,14 rublio, o 1975 m. šis rodiklis pasiekė 26 rublius.

Atsižvelgiant į gyventojų poreikius — o tai buvo nustatyta sociologiniais tyrinėjimais, — sparčiau pradėta vystyti tas paslaugas, kurios turėjo didesnę paklausą. Buitinių prietaisų ir mašinų remonto apimtys per 1965-1975 m. padidėjo 5,2 karto, cheminio drabužių valymo — 4,8 karto, skalbyklų paslaugų — 7 kartus, o individualių transporto priemonių remonto apimtis vien per praėjusį penkmetį padidėjo 4,5 karto. Tačiau didžiausias mūsų turtas — tai mūsų žmonės, kasdien atliekantys sudėtingą, visiems reikalingą darbą.

Buities tarnybos įmonėse dabar dirba daugiau 34.000 žmonių. Mokslininkų skaičiavimais, vienas buities tarnybos darbuotojas duoda galimybę dalyvauti kitos liaudies ūkio šakos veikloje trims-keturiems žmonėms. Respublikos mastu kitoms gamybos sferoms išlaisvinama apie 100-120 tūkst. žmonių arba 10 proc. bendro darbuotojų, užimtų liaudies ūkyje, skaičiaus.

Dabar pas mus dirba daugiau 700 specialistų su aukštuoju išsimokslinimu, daugiau 200 specialistų turi specialų vidurinį išsimokslinimą. Pagrindinių jaunų darbininkų papildymą ruošia mums 3 vidurinės profesinės technikos mokyklos ir 3 technikos mokyklos. Vien per praėjusį penkmetį kvalifikaciją pakėlė 70 procentų dirbančiųjų.

Nauji darbai laukia buities tarnybos darbuotojų šiame, dešimtajame penkmetyje. TSKP XXV suvažiavimo dokumentuose numatoma žymiai išplėsti buitinių paslaugų apimtį, todėl šioms užduotims įgyvendinti reiks toliau tobulinti gamybą, diegti naujausią techniką ir technologiją, gerinti paslaugų kokybę. Čia žymiai padės automatizuota valdymo sistema, įdiegta kasmet vis geriau tenkinti kylančius gyventojų poreikius.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

KLYSTI YRA ŽMONIŠKA...

Spaudos reikalu "Europos Lietuvis" rašo: "Skaitytojai prašomi suprasti sunklą lietuvišką spaudos padėtį, nebūti negailestingais teisėjais". Š. Amerikoje mūsų spauda aiškiau pasisako: "Dėl Dievo meilės, tik neteiskim savo spaudos". Atrodo, kad svarbus, tragiškas reikalas komiškai pristatomas.

Bendroji spauda, "falšyvas" prekes pardavinėdama už tikrą pinigą, daro biznį; mūsų spaudos ir kultūrinio gyvenimo vadoval, brangias vertybes pardavinėdami už "falšyvą" pinigą, veda prie visapusiško bankroto.

Taupumo sumetimais ir vengdamas komentarų, savo šiuo reikalu praktiniais, teoretiniais patyrimais stengiuosi pasidalinti kondensuota forma.

— Klystl yra žmoniška. Jeigu spauda neklystų, savo vertybėmis spindėtų, tai dėl jos palaikymo verkšlenti nereikėtų.

— Klaida yra, kai ellinis žmogus suklysta, nusikaltimas, kai profesionalas tai padaro.

— Klystam rašydami, redaguodami, administruodami, tikrai neklystam, vengdami blogos spaudos, ypatingai gimtojo žodžio.

— Klystam reikalaudami pagarbos; veiksmas, pareigos reikalauja atsakomybės, gi pagarba ar pasmerkimas yra to veiksmo išdava.

— Klystam savo mintis neatsauklamai redaguodami rašančiojo vardu, klystam vartodami ar pakęsdami spaudos žudymą, redaguodami ar administruodami retkarčiais nusikalstam ne tik civilinės, bet ir baudžiamosios teisės nuostatams, skirstydamiesi partijomis—srovėmis, skaldome bendruomenę, silpninam spaudos pajėgumą.

Tauta nėra partijų junginys, bet jų kultūrinis lopšys. Žmogaus misija yra nerojų ar pragarą kurti šioje žemėje, bet išlaikyti žmoniškumą, keliaujant į amžinybę. PL B-nė yra mūsų tautos kūnas išeivijoje, visos kitos organizacijos ar organai yra tik to kūno dalys arba kenksmingi skaudulial. Tiks laukinis žmogus laikraščių neskaito, bet jis ir niekų nerašo; pramokęs rašyti, dėl neįprasto rašto išeina iš krašto – neprilima kritikos, bet pagarbos užsiprašo.

Patikėti auką prasmingam reikalui yra dorybė. Esu praktiškai patyręs, kad patikėti prasmingą auką silpnapročių rankomis yra beprotiška.

P. S. Palietus pareigų ir privilegijų reikalą automatiškai prisimenamas šventraščio pasakymas, kad kiekviena valdžia pareina iš Dievo. Kad valdžia pareina iš Dievo, tūlas misionieriškai nusiteikęs redaktorius sutinka, bet tik ta valdžia, kuri jam patinka.

Nukelta į 5 psl.

2 psl.

M. VAIDYLĄ AMŽINYBĖN PALYDINT

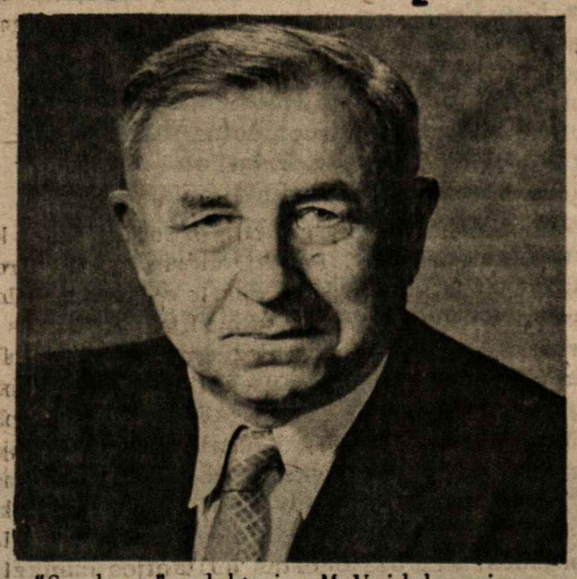

"Sandaros" redaktorius M. Vaidyla, miręs Chicagoje.

—•—

Mykolas, jau mokyklos suole būdamas, mėgo spaudą. Pagal Jo pasakojimą, Vilniuje jis į mokyklą eidavo ta gatve, kur buvo Lietuvos Žinių ir Lietuvos Ūkininko redakcija. Prie to namo ant tvoros buvo iškaba: „Redakcija ir Administracija".

Ką reiškia „redakcija", jis žinojo, bet kas yra „administracija" — jis negalėjo suprasti ir net jis tą žodį sunkiai ištardavo.

Mykolas, eidamas iš ryto į mokyklą, užsukdavo į Lietuvos Žinių administraciją ir už tris kapeikas jis gaudavo Lietuvos Žinias ir Lietuvos Ūkininką. Laikraščius, nusinešęs į mokyklą, juos įsidėdavo į suolo stalčių ir pamokų metu, stalčių pravėręs ir mokytojui nematant, skaitydavo, nes jis jau tada domėjosi to meto gyvenimo aktualijomis.

Gi čia, Amerikoje, jam teko 47 metus dirbti nelengvą Sandaros redagavimo darbą — apie 40 metų (kartu su a. a. Biekša) dirbo normaliai, bet pastaruosius 7 metus jam teko redaguoti esant ligoniu ir kitiems, dažniausiai tik pripuolamai, padedant.

Nepaisant šių aplinkybių, jis negalvojo apie mirtį, bet rūpinosi tik Sandara, kaip atstatyti laikraštį į normalias vėžes. Rūpinosi net ir techniškų priemonių pagerinimu.

Nedaug rasime taip pasišventusių spaudos darbininkų, kurie spaustuvėje praleistų paskutines savo gyvenimo valandas.

Kudirkiškai tariant, vietoj Jo reikėtų stat yti kitą stulpą... bet, deja... čia vieno stulpo neužteks. Sandariečiai turės vietoj Jo statyti ne vieną, bet kelis stulpus, kad atsivėrus Jo anksčiau dirbtą darbą.

Velionį tinkamiausiai pagerbsime, jei remsime tas organizacijas, kuriose jis su atsidėjimu dirbo. Tos minties vedini, remkime Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą, Tėvynės Mylėtojų Draugiją, Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, Balfą, Amerikos Lietuvių Tarybą ir kitų organizacijų pozityvų darbą.

Tegul būna Jam lengva Amerikos žemelė.

(Atsisveikinimo žodis G. J. Lazausko, dabartinio redaktoriaus)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Pluoštelis prisiminimų -

LIETUVOS MINISTERĮ LONDONE B.K. BALUTĮ PRISIMINTI.

Daugelis būsite girdėję ir skaitę apie Kastės Norelkaitės atsiminimus, kuriuose ji aprašo savo patyrimą tarnaujant B.K. Balučio šeimoje nuo 1920 m. iki 1976 m. Jos 47 metų darbo prisiminimai yra redaguoti St. Vykinto ir spausdinti laikraščių atkarpose.

Juos paskaičius, ilgai mąsčiau, kaip viena Kąstutė /taip mes ją vadindavome/ galėjo parašyti B.K. Balučiui tokį gražų testamentą. Ir taip, to visai nežinodama, ji pateko į istorijos puslapius.

Ir taip man piršosi išvada: kodėl ir kitiems, kurie ellę metų pažinojom B. K. Balutį ir su juo dirbom, neparašyti kiekvienam po pluoštelį ir savo atsiminimų. Tai nebūtų biografija, šito jis ir pats nenorėjo. Žmogus gyvas ar miręs turi tam tikrą teisę į savo privačios buities neliečiamybę. Vienlems tai yra dauglau svarbu, negu kitiems. Kaip ir P. E. Trudeau sako: "Tegul jie vadina mane kaip nori, čia laisvas kraštas". Jeigu nenori būti matomas, nelipk aukštyn. Jeigu negali pakęsti dūmų, neik kur dūmai rūksta. Jeigu žmonės mėgsta kalbėti, tai nėra labai svarbu ar tave giria, ar peikia ir t.t.

Sutikusi B.K. Balutį 1939 metais, sužinojau, kad mano laisvė baigiasi ten, kur prasideda kito žmogaus jėga. Nusivylusi savo ankstyvesnių kūrinių bandymuose, buvau linkusi jo šitą sąlygą su apgailestavimu, bet rezervuotai, priimti. B. K. Balutis buvo originalus ir įdomus dzūkas, noromis ar nenoromis jau atsidūręs valstybinių katastrofų kryžkelėse. Tame "orkestre", kuriame jį sutikau, jis tebegrojo, nors virpančia ranka, bet pirmuoju smuiku. Todėl nelengva apie jį rašyti, nes buvo daugialypė, sudėtinga asmenybė. Galėjo tarpais būti linksmas, sąmojingas, kalbus, tai vėl būdavo uždaras, nervuotas, tylus. "Ponas Ministeris šiandien yra blogame ūpe" - šnibždėdavo vienas kitam tarnautojai.

J. Vilčinskas "Europos Lietuvyje" rašė apie Balučio dienoraščius, paliktus jo draugo Bačiūno globoje. Jau neužilgo bus 10 metų po B.K. Balučio mirties ir šį medžiaga apie jį turėtų išplaukti į viešumą. Ir kiti, kurie buvo Londone, žino, kad Bačiūną jis plešdavo gražiomis spalvomis, bet dienoraščių neminėjo. Jeigu jie buvo ir juos išties "Watergate" likimas, tuo labiau būtų reikalinga užpildyti tokią spragą. / Juk partinės valdžios žmonės turi keistų ir kitiems nesuvokiamų paslapčių/.

Laikas, apie kurį rašau, yra 1939 - 1950 metų laikotarpis: paskutinieji metai gyvenant Londone ir pokarinieji metai. Visko netekę, pabėgėliai perėję per ugnį ir vandenį ir mėgino iš naujo atitaisyti suardytus gyvenimus. Vieni atsivežė geriausias idėjas, kiti gi, grūsdamiesi kaip katile, bandė įgyvendinti visokias savo užmačias, bandydami atgaivinti senas partijas, sudarinėti kabinetus ir t.t.

Partiniai ir kiti dalykai, užmesti karo metu, pradėjo išlindinėti, senos bylos buvo peržiūrėtos iš naujo, pradėtos suvedinėti sąskaitos o sena sistema buvo mėginama prikelti iš naujo.

B.K. Balutis nemėgo žurnalistinių intervių, kur aiškiai suformuluotas klausimas reikalauja tiesioginio atsakymo. Tačiau jis norėjo savaip perduoti tai, ką galvojo apie atsitikimus ir žmones. Apie 1927 metų perversmą, kada išrinktasis Prezidentas dr. K. Grinius buvo karluomenės nušalintas ir jo vieton pasodintas A. Smetona, Balutis taip kalbėjo: "Aš sakiau Smetonai, kad šiandien karininkai, rytoj gali būti puskarininkai". Atrodo, kad Balutis buvęs prieš perversmą. Paskui su liūdna šypsena pasakodamas, Balutis suminėjo vieną moterį, kuri laiptais skubėdama pro jį šaukė: "Baluti, ir tu su tais judošiais"! Matyt, tai buvo įstrigę jo atmintin.

Jis sakydavo, kad geriausios jo dienos būdavo, kai jis dirbdavo mokykloje. Bet jis ten negrįžo ir pasiliko valstybės tarnyboje: Vilnius, Kaunas, Vašingtonas, Londonas. Jis ir parašydavo įdomiai. Jei kas sunaikintų jo dienoraščius / jeigu jie yra/, padarytų nusikaltimą prieš Lietuvą ir tautą. Argi Londone nėra nei vieno lietuvio, kuriuo Balutis būtų pasitikėjęs tokiuose dalykuose? Juk tiek ten buvo žmonių aplink jį tiek lietuvių, tiek ne lietuvių, kurie jį artimai pažinojo per dešimtmečius. Galia, kad jie vienos partijos režimo pareigūnai, nebūtų buvę tokie slapukai ir būtų bent vieni kitais pasitikėję. Tikėkimės, su laiku ir tai pasikeis, bet iš tiesų, ar kam tas dabar svarbu?

Kalbėdamiesi su Balučiu dėl "karo cenzūros" ir kitų žmogaus teisių suvaržymo jo valstybinės tarnybos metais, jis taip aiškino: "Ar galima norėti, kad žmogus pats sau užsinertų kilpą ant kaklo ir pasikartų?". Į tai nebuvo atsakymo. Juk likimo instinktas žmoguje yra stiprus ir herojiškų veiksmų retai pasitaiko. Nežinome, kaip tokiu atveju mes patys pasielgtume?

Galima būtų manyti, kad B. K. Balutis, kitokiais laikais ir kitose aplinkybėse, būtų buvusi asmenybė demokratinės valstybės prezidentui. Žmonės jį mėgo dėl jo prieinamumo. Jis turėjo išskalbos dovaną, sugebėjo taikliai atsakyti į plojimus ar švilpimus, sakydamas, kad plojimais nelaimėsime kovos, o švilpimais galime viską prašvilpt. Tas mano atmintyje pasiliko.

Kiek B. K. Balutis buvo efektyvus kaipo diplomatas, apie tai gal parašys, kas tuo reikalu turi patyrimą. Balutis nemėgo karjeristų žmonių. Kiek man teko matyti, jo kolegos jį mėgo ir gerbė. Estų Endel Aruja vadindavo B. K. Balutį "dear old man".

Kartą pasakojo apie savo audienciją pas karalių Jurgį V-ajį: "Karalius laikė rankoje žurnalą su vokiečių tankų nuotrauka ant viršelio ir įsikarščiavęs paklausė, dėl ko visa tai, pasakykite dėl ko viskas?"

Kiek teko patirti, B.K. Balutis mėgo žmones aukštose pozicijose tiek dvasiškius, tiek pasaulėčius. Jis juos vertino kaipo žmones, bet ne dėl jų įtakos, ar turto padėties. Jis nemėgo visokių pasipūtėlių ir viso to, kas iškreipia žmogaus natūralią prigimtį. Reikėtų manyti, kad "aukšto rango" žmonės kaip tik dėl šių ypatybių jį ir vertino. Žinoma, jam nelengva buvo senatvėje neštį tokią didelę naštą ir dar karo metu. Ir sveikata jo nebuvo gera. Be to B.K. Balutį kankino ir ekonominė padėtis. Kas gi galėtų paaiškinti, nes tai buvo visiems "privačių ir konfidencialių" dalykų sritytje? Tuo dalyku neturėjau jokių duomenų, tik paviršutiniškai žinojau, kad šalia ambasados gyveno kalmynas Barodos Maharadža ir gatvės gale, prie kampo, budėdavo sargybinis. Man atrodo, kad mes anais laikais buvome pasiuntiniai mažos ir neturtingos tautos, o tačiau laikėme didžiulius ambasados rūmus, pilnus tarnautojų. Aš tada nesenai buvau mokslus ėjusi Anglijoje, o prieš tai Kaune esant Ateitininkų ellėse, kompromisinis galvojimas būtų buvęs ne tik neprimtinas, bet tiesiog papiktinantis. — Diktatūra, — dogma — teorija — praktika ir t.t. Karo metu, nors ir

Bronius K. Balutis, Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje.

buvo pamėtyta padegamų bombų, tačiau pastatui žalos nepadarė. Tik dalis namų tebuvo tenaudojama.

B.K. Balutis savo elgesyje su žmonėmis, kalbėdavo su jais, kaip lygus su lygiu. Išliko atmintyje toks jo pokalbis:

- Kaip tu, tokia būdama kytra, galėjai taip durnai padaryti?

-Kaip Jūs galėjote šitaip? Čia principo klausimas.

-Principas tavo stuburas.

Nukelta į 7 psl.

Uždarbių palyginimas su kainomis. Kas įvyko 1976 metais?

Beveik prieš vienus metus buvo įvesta programa kovai su infliacija. Ši programa buvo paskelbta praėjusiais metais spalio mėn. 14 dieną, ir tais pačiais metais gruodžio mėnesį parlamentas patvirtino Antiinfliacijos Aktą. Jo tikslas — mūsų visų gerovei sudaryti pastovią ekonominę padėtį. Galrės buvo nustatytos kainų kontrolei, pelno dydžiai, pajamos, dividentams ir profesionalų uždarbiams. Federalinė vyriausybė nustatė galres valdžios išlaidoms sumažinti. Paskiros provincijos remia šią programą ir nustato galres tose srityse, kurios yra provincinėse jurisdikcijose, kaip pavyzdžiui butų nuomos.

Kovai su infliacija buvo numatyta per pirmuosius programos metus sumažinti paklusią infliaciją nuo 10, 8% iki 8% ar net žemiau. Šitas tikslas bus atsiektas. Nežiūrint to, daug kanadiečių yra susirūpinę dėl kylančių kainų. Kai kurie net galvoja, kad kainos kyla greičiau negu jų šeimų uždarbiai. Tačiau faktai rodo, kad po programos įvedimo daugumas mūsų esame geresnėje ekonominėje padėtyje, nes vidutiniškai uždarbiai kyla greičiau negu kainos.

Kainos

Praėjusiais metais, gal per dažnai, kainos kilo staigiai ir baugiančiai. Per 20 mėnesių nekontroliuojamai augusi infliacija 1975 m. spalio mėnesį pakilo iki 10% ar dauglau. Niekas negalėjo žinoti kiek uždirbtas doleris bus vertas sekančią dieną. Programa kovai su infliacija buvo įvesta tuo tikslu, kad būtų galima kontroliuoti kainų kilimą, sudarant kanadiečiams galimybę geriau planuoti savo išlaidas ir gyventi pagal išgales. To pasėkoje kainų kilimas sumažėjo. Metinė kainų rodyklė /Consumer Price Index/ liepos mėnesį nukrito iki 6, 8%. Nors kai kurios kainos sekančių dviejų mėnesių bėgyje gali pakilti, tačiau nėra abejonės, kad užsibrėžtas infliacijos numažinimo tikslas /8%/ bus atsiektas.

Uždarbiai

Programa kovai su infliacija taip pat pagelbėjo sumažinti uždarbių, algų ir kitų pajamų kilimą. Pagal nustatytas galres, uždarbiai gali kilti tik 8%, o jeigu pakilęs produktyvumas leidžia, tai dar 2%. Be to, kiti 2% gali būti pridėti arba atimti atsižvelgiant į tai, ar darbininkų grupės uždarbis, palyginus su pragyvenimo pabrangimu, nuo programos įvedimo pakilo ar nukrito. Didesnė dalis susitarimų tarp darbdavių ir darbininkų, kurie buvo atraportuoti Antiinfliacijos Vadybai, prisilaikė nustatytų gairių. Uždarbių kilimo pastovus mažėjimas jau prasidėjo ir turėtų tęstis, nes vis dauglau kanadiečių pradeda suprasti, kad infliacijai mažėjant, mažesnis algų pakėlimas jiems nepakenks.

Tikri laimėjimai

Nuo kovai su infliacija programos pradžios, vidutiniško kanadiečio pirkimo galia pakilo. Tai pasėka mažesnio uždarbio ir kainų kilimo. Tikras laimėjimas apskaičiuojamas iš realaus uždarbio pakilimo, atimant pakilusių kainų efektą. Atrodo, kad realios pajamos yra geriausias mastas mūsų gerbūviui matuoti. Šį pavasarį realios pajamos buvo 3,6% augštesnės, negu praėjusiais metais.

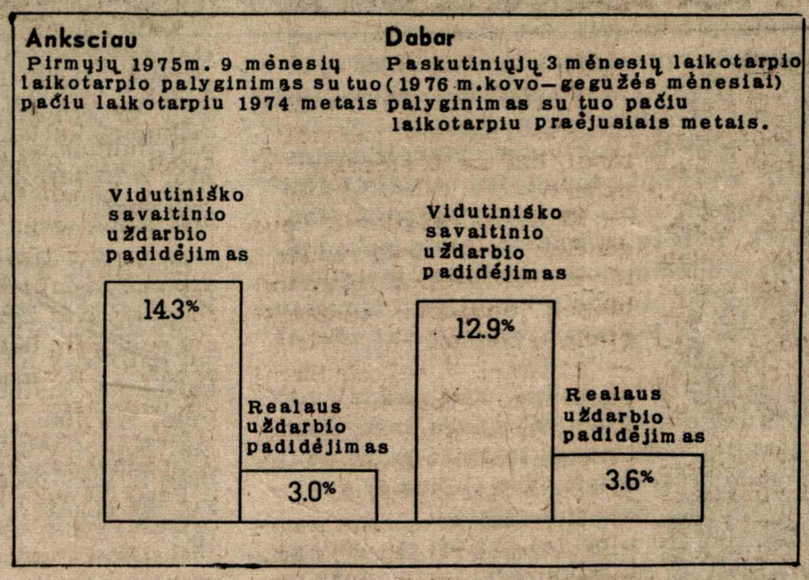

Kainų ir uždarbių kontrolė yra viena priežastis, kodėl infliacija mažėja. Kita priežastis — daugumos kanadiečių bendradarbiavimas ir nenuilstamas darbas tam tikslui atsiekti. Netrukus mes pradėsime mūsų programos antrus metus, su tikslu sumažinti infliacijos dydį iki 6% ar net mažiau. Jei dirbsime kartu, mes tą tikslą atsieksime.

Government of Canada Gouvernement du Canada

3 psl.

1976. IX.22

KULTŪRINIS PUSLAPIS

J. KARIBUTAS

Teatrai Lietuvoje

Skrodžia lėktuvo sparnai plačiaerdvę padangę ir leidžiasi į Vilniaus aerodromą. Mane pagauna svalgulingo pavasario tolimi ir kartu labai artimi aidai...Sakyčiau, labai daug toklų, kadaise, pavasarių išgyventa... O dabar, iš tolimų prisiminimų, dar vienas atklydęs, sukelia nepaprastų emocijų...

Neskubėdamas, tarytumei laiką norėdamas pratęsti, žengiu laipteliais iš lėktuvo, o pavasaris, sveikindamas atvykusį, atneša iš kažkur visokeriopų žemės žiedų kvapų. Netoli svyra, pilnas žiedų, kaštanas. Lysvės raudonuoja nuo žydinčių tulpių, ir, kiek užmatai, visuose pakeliuose geltonuoja pienės ir purienos. Pavasaris eina visu savo grožiu per gimtinės laukus. Laukus, kurie pakeitė savo veidą, ir dėlei to suskausta praeiviui širdį. Galia tų gražių sodybų, tų daržellių ir kaimo bei viensėdžių atmosferos. Norisi pravirkti ant praeities dienų kapo... pasisakyti, kas taip liūdina ir žinoma, pasidžiaugti, kas džiugina.

Galvalingas Panevėžio Teatras

Rytojaus dieną esu registruojamas, kaip svečias, ir tarnautojas labai primygtinai ištaria:

-Ar jūs žinote, kad jums niekur iš Vilniaus negalima išvykti?

-Žinau, kurgi nežinosi. Nebe pirmą kartą čia esu.

-Galite, jei norite, užpildyti lapą, kaip prašymą išvykimui.

-Dėkui. Nenoriu. Vis vienа neišleisite, o tik sužinosite, kur aš noriu išvykti. Ir taip pasakęs, nusijuokiau. Nežinojau, kad kiek vėliau, toks pareiškimas vis vienа teks parašyti.

Visai nelauktai visai netikėtai atvyksta Panevėžio Teatro vyr. režisorius J. Miltinis su savo padėjėju V. Blėdžiu ir primygtinai prašo pamatyti jų šimtinį spektaklį - Devynbėdžiai. Taigi, lengva pasakyti, bet kaipgi gauti leidimą? Čia pat jie susimėto ir kreipiasi į Kultūros Ministrą Šepetį, kuris tą reikalą lengvai sutvarko.

Į Panevėžį

Gražus šeštadienio rytas. Mes skubame greitkeliais į Panevėžio miestą, kuriame randasi mažas, bet savo garsu labai didelis ir galvalingas bei kūrybingas teatras.

Per žydinčius laukus ir miškus, kurie nuo jievų žydėjimo pabalę, lyg senio paūsiai- štai pravažiuoja pro mus vežimas, į kurį traukia sulysęs arkliukas. Vežimas pilnas mėšlo, kurį čia pat, pasukęs iš kelio, verčia kupetomis, o mergina su šakėmis krato. Netoli pagal kelią ir malšai bulvių. Ruošiamasi sodinti. Vėjas atneša mėšlo kvapą, kuris susimaišo su nepertoliese žydinčių vyšnių bei obelų kvapais. Nuostabus žalumas. Upokšniai apaugę krūmais, prie kurių geltonuoja pievose pienės. Ir vėl gražus miškas. Sustojame, lyg žinodami, kad mums gegutė užkūkuos. Gi pinigų pilnos kišenės... Deja, ji nekūkuoja, nors lakštingalos suokėpo mano langais Vilniuje, kur prof. Vyt. Mackevičiaus vila apsupta didelių sodu, ir jame įrengtas puikus daželis. Gegutės balso pasiilgęs, ir esu tikras, kad kur nors vis vienа ji turės mane užkūkuoti.

Panevėžys
ir Devynbėdžiai

Nuostabiai pasikeitęs ir nauja statyba pasipuošęs, baltuoja nuo žydinčių kaštonų Panevėžys. Mes skubame į dieninį spektaklį. Mus prie durų pasitinka rež. V. Blėdis. Jis skubiai veda į režisoriaus kambarį ir čia sutinka žymiausias rež. J. Miltinis. Jis apsidžiaugė mūsų atvykimu, kad galėsiu pamatyti neeilinį ir dar šimtinį Kazio Sajos "Devinbėdžių" spektaklį.

Žodžių srautas, ir nei nepamačiau, kaip suskambėjo gongas, ir neužilgo bus pradėtas spektaklis. Mes bėgte bėgame laiptais į parterio pradžią, kur rezervuotos mums vietos. Nedidelis teatras, sausakimšai pilnas. Daugiausia, jauni veidai.

Veikalą režisavo V. Blėdis, kurio sumanumu ir lakia režisūrine fantazija buvau daugiau negu sužavėtas. Bendrai, tai grandiozinis pastatymas, pareikalavęs daug darbo, nervų ne tik iš režisoriaus, bet ir iš dailininko, bei muzikos kūrėjo /spektaklis vadintas muzikiniu/ taip pat ir iš visų aktorių. Gražiai atkurta ir autentiškai pristatyta publikai lietuviška senovė. Tas veikalas, sakytume, praeities pasaka, interpretuota su giliu jausmu ir režisūriniu resursu... Neveltui veikalo spektaklis šimtinis. Ir kaip toklam, mane abu režisoriai pripraše po spektaklio tarti sveikinimo žodį, ką aš ir pasižadėjau. Taip, pasižadėti buvo lengva, betgi tu susiredaguoki tą sveikinimą?

Sėdžiu, ir taip norisi tą antrąjį veiksmą atydžiai sekti, bet galvoje darosi chaosas. Žodžių elbės, bet padrikos. O reikia gi kas nors pasakyti: išgirti, pagirti ir pasidžiaugti. Ir tai nemeluotai. Matau, kad man bus sunku rasti žodžiai, kurie nusakyčiau jų teatro vertę... O juk išklįęs į pasaulinius teatrus, ir į jų eilę įsirikiavęs. Per jį perėjo daug generacijų, nuo tada, kai ir aš J. Miltinio studiją tryliau. Bent taip ir pats režisorius pasakė, kai mane pristatė savo kolektyvui.

Čia pat viena ponia duoda man ir glėbį gražių tulpių, kurias po trumpo sveikinimo išdalinsiu režisoriams ir aktoriams. Pasijutau besijaudinąs. Sveikinti tokį išklįlų teatrą...? Ir dar tokia neeilinė šimtinio spektaklio proga...Toklu žaibiškai greitu pasiruošimu...Tollmam iš užjūrio atvykusiam, neįprastose aplinkybėse, kur reikia išlaviruoti, kad ir vilkas būtų sotus ir ožka "čiela"... Bet... nežiūrint to, po sveikinimo ir gražių linkėjimų, rež. J. Miltinis, apkabinęs mane išbučiavo ir pastebėjęs, kad mano žodis buvo taiklus ir korekt, plačiai šypsojosi.

Didelis sąstatas, judrus, gaivus ir drausmingas. Po dieninio spektaklio, jie paliko laukti vakarinio, net grimo nenusivalę. O paprašyti, dar man suvaidino mažą gabaliuką filmui.

Man asmeniškai, kiek mačiau, ir publikai, spektaklis paliko didelį įspūdį, kaip savo turiniu, taip valdyba ir vidiniu išleškojimu.

Kauno Teatro Gastrolės Vilniuje

Pavasarinės teatrų gastrolės jau buvo prasidėjusios. Kaunas viešėjo su kelioliika spaktaklių Vilniuje, Vilniaus Teatras išvykęs į Klaipėdą, Panevėžio Teatras duoda spektaklius Kaune ir t.t. Visur ir visi spektakliai perpildyti smalsių žiūrovų, iš kurių gal dauglausiai jaunimo.

Vilniaus akademinį teatrą nugriovė ir jo vietoje stato naują, didelį ir ištaigingą. Tada drama buvo susitalpinusi į seną buvusį operos teatrą. Žinoma, patalpa labai kukli, taip pat ir pati scena. Bet tai nekliudo išbujojusiam teatrui išskėsti plačiai sparnus ir parodyti, kad tikrai kokybiškai ir kūrybiškai gali aukštai skraidyti. Mano tarnybinis leidimas į visus spektaklius pirmoje vietoje. Taip priimtas, pasijuntu tikrai pagerbtas ir su dėmesiu traktuojamas svetys. O noras prisižiūrėti išpuoselėtų, brandžių, profesionaliai išugdytų teatrų toks didelis, kad galėjau kiekvieną vakarą su aktoriais tiesioginiai, arba vien per sceną, bendrauti.

Siuvėjo Dienos Siilmačiuose

Šis veikalas pirmasis, kuris mane supažindina su kauniškiu teatru. Programoje pirmame puslapyje, ąžuolų lapų vainikas, kuriame įrašyta 300 skaitlinė. Reiškia, viso trys šimtai spektaklių suvaidinta. Ir tai tik nuo 1956-jų metų! Tik dviejų aktorių nuotraukos, kurie visus tuos apvalius 300 yra suvaidinę. Tai Regina Varnaitė ir Antanas Gabrėnas. Belankydamas teatrą juos abu pažinau ir kaip nepaprastai gabius aktorius, ir kaip simpatiškus ir draugiškus žmones. Kalbant apie juos, reikia kalbėti ir apie visą sąstatą. Jis nuostabiai iš kelintos generacijos išaugintas, o režisoriaus Motiejūno drausmingai ištreniruotas, davė nuostabiai gyvą, vertą ypatingo dėmesio spektaklį. Ak, katrą tik iš jų beapkalbėtumei, vis reikėtų daug vertų pagyrų paberti... Tos pletkininkės moterys, /atliko Varnaitė ir Raubaitė/ taip išmokusios "holyvudiškai" grumtis ir pletkinti, kad jau iš nuostabos net šūktelėjau, o visi labai karštai joms plojo ir plojo. Viso spektaklio centre buvo Antanas Mackevičius, man dar iš senų laikų įmielas aktorius, kuris jaunų aktorių tarpe dar vienas tesilaiko. Jis judrus ir šiame veikale, sukurdamas žydo Saros personažą. Bendrai, visas veikalas skirtingo pastatymo ir skirtingos interpretacijos, negu kad buvo anais laikais. Muzika ir dainos, buvo tarsi nelaukta atgaiva, kuri visą veikalą pakėlė į kitą meninį lygį.

/ bus daugiau /

Marcelijus Martinaitis

PASKUTINĖ VASAROS NAKTIS

Šlugžda naktis, lyg būtų pilna šikšnosparnių.
Medžių lapuos sausas žlogų čirškimas,
Lyg fosforiniai žmogiukai dalgius kaltų -
Vasarą kirs rytoj.

Drėgnoj ir tvankioj samanų tyloj šliaužia sraigės.

Tarsi maža vabaliukų šventovė
Šviečia pūvantis kelmas -
Grybų naktis.

Dvelkia salsva šiluma,
Lyg jautis kažkur netoli alsuotų.
O laukuos ten į užmirštus šulinius krito žvaigždė -

Mirė boružė.

Pūvančio kelmo šviesoj
Kelių fosforuojančią ranką kaip dovaną žemei -

Vasarą kirs rytoj.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

/ tęsinys /

5. JOKS UŽSTATAS NEGALI TURĖTI ĮSISENĖJIMO

Taip pat norime ir nustatome, kad joks užstatas negali turėti žemės įsisenėjimo ir negali būti užstatytojo prarastas, bet kad kiekvienas paveldėtojas, užmokėjęs teisme užstato pinigus, gali gauti užstatytuosius dvarus, tiek paveldėtus, tiek kuriuo nors kitu būdu įgytus.

O jei kas, savo dvarą ar bet kokį savo daiktą užstatęs kam nors apibrėžtam terminui, norėtų jam grąžinti pinigus ir savo užstatą atgauti, o tas nenorėtų pinigų priimti nei jo užstato atiduoti, ir būtų pašauktas teisman, kad pinigus paimtų, bet jis nenorėtų stoti galutiniam terminui, tai skundėjas turi sumokėti pinigus teismui, o teismas turi duoti įvedimą į dvarą, ir ieškovas turi teisėtai valdyti tai, ką jis ankščiau užstatė.

O jei gu tas, kuris paėmė dvarą ar kokį kitą daiktą užstatu, stotų nustatytu laiku teisman, tai, gavęs savo pinigus, duotus už tą užstatą, nejudomąjį turtą ir judamuosius daiktus, tai skundėjui perleisti savo raštus ir sustatymą, neatsikalbinėdamas joktu įsisenėjimu.

Jei gu kas kam užstatytų terminuotai, tai, jei tas būtų gyvas, o terminas baigtųsi, ir jis laiku nelšpirktų, anas turi laikyti tą užstatą iki sekančiup termino, o užstato davėjas gali jį išpirkti tik praėjus tam ar kitiems terminams.

Tačiau jei tas, kuris užstatė, numirtų, savo užstato nelšpirkęs, ir liktų sūnus ar giminaitis, tai užstato gavėjas neturi laukti to termino, bet pašauktas turi tuos pinigus paimti, o užstatą grąžinti.

VIENUOLIKTAS SKYRIUS

APIE PAGALVES UŽ TARNŲ PASIUNTINIŲ, VALSTIEČIŲ IR BERNŲ NUŽUDYMĄ.

1. VISŲ PIRMA, APIE PAGALVES UŽ TARNO PASIUNTINIO IR BITININKO NUŽUDYMĄ.

Taip pat nustatome, kad jei kas užmuštų tarną pasiuntinį ar bitininką, tai už pasiuntinio nužudymą pagalvė - dvylika rublių grašių, o už bitininko- aštuoni rubliai grašių. O jei kas sumuštų tarną pasiuntinį ar bitininką, tai atlyginimas už pasiuntinio sumušimą - trys rubliai grašių, o už bitininko- vienas rublis grašių, bet jų žmonoms dvigubai.

2. APIE AMATININKŲ PAGALVES IR ATLYGINIMUS UŽ SUMUŠIMĄ.

Už auksakalio, vargonininko, patrankininko, kepėjo, virėjo, dailidės, siuvinėtojo, kalvio, stallaus, stiklininko, sakalininko, šuniininko, vežėjo, arkliininko, mūrininko, siuvėjo, kurpiaus, siuvinėtojos, kilimininkės, verpėjos nužudymą- dvylika rublių grašių. Nors kas tų amatininkų būtų ir lažininkas ar nelaisvasis, tai už jų nužudymą tokia pat pagalvė, o atlyginimas už sužeidimą- vienas rublis.

3. APIE TIJŪNŲ, PRISTOVŲ IR KITOKIŲ URĖDŲ PAGALVES IR ATLYGINIMUS UŽ SUMUŠIMĄ.

Kas užmuštų tijūną, pristovą, antstolį, raktininką, kurie eina pareigas, pagalvė-dvylika rublių grašių, o atlyginimas už sužeidimą- trys rubliai grašių.

O jei gu kuris tijūnas ar pristovas būtų nuo pareigų nušalintas, tai pagalvė ir atlyginimas už jų sužeidimą- kaip ir lažininkui. O jei nelaisvas bernas būtų tijūno ar pristovo pareigose, už jo nužudymą pagalvė- dešimt kapų grašių, o atlyginimas už sužeidimą- vienas rublis tol, kol jis eina pareigas O jei gu neina tų pareigų, tai už jo nužudymą pagalvė ir atlyginimas už sužeidimą- kaip ir nelaisviems bernams.

4. APIE PRASTŲJŲ ŽMONIŲ IR BERNŲ PAGALVES IR ATLYGINIMUS UŽ SUMUŠIMĄ.

Jei kas nužudytų valstietį lažininką, tas turi sumokėti pagalvę dešimt kapų grašių, o už nelaisvojo berno nužudymą pagalvė- penkios kapos grašių. Tiek pat už nelaisvos moters nužudymą.

6. ŽYDAS, TOTORIUS NEGALI LAIKYTI KRIKŠČIONIŲ NELAISVĖJE.

Taip pat nustatome, kad jei gu koks žydas ar totorius pirktų ar gautų įkaitu bet kokio luomo krikščionį, nuo šio laiko įsakome valvadoms, seniūnams, laikytojams, kad jie ištirtų tokius atvejus. O kiekvieną tokį krikščionį paleidžiame iš žydo ar totoriaus nelaisvės, ir tai šiuo būdu: jei gu šeimininkas jį būtų pirkęs amžinai, ar iš pirktos moters būtų gimęs, tai toksai, sulaukęs pilnų metų, turi šeimininkui atidirbti septynerius metus, o po septynerių metų turi būti paleistas laisvėn. O jei gu žydas ar totorius gautų žmogų įkaitu už pinigus, tai nustatome, kad toklais atvejais darbo metai tiek vyrui, tiek ir moteriai turi būti įvertinti puskapiu grašių, ir šis įkaitas turi tarnauti, kol tą sumą išatarnaus.

Jei gu totoriai būtų gavę iš mūsų tėvo, ar mūsų prosenių ar mūsų pačių dvarą su šeimyna, tą šeimyną jie gali valdyti amžinai.

7. LAISVAS ŽMOGUS NEGALI BŪTI PAIMTAS NELAISVĖN UŽ JOKĮ NUSIKALTIMĄ.

Taip pat nustatome, kad laisvas žmogus negali būti paimtas amžinon nelaisvėn už jokį nusikaltimą.

O jei gu jis, kaip nors nusikaltęs, būtų atiduotas už kurią nors sumą, tai jis turi atidirbti, skaitant už vienerius metus vyrui dvylika grašių, o moteriai penkiolika grašių, jei būtų buvę jiems duota naudotis žeme pasėliams.

O jei gu žemė pasėliams nebūtų duota, tai metų darbas įvertinamas vyrui puskapiu grašių, o moteriai- dvidešimt grašių.

O jei gu pats negalėtų atidirbti, būdamas atiduotas už tokią didelę sumą, tai jo vaikai turi atidirbti, bet atidirbimo sąlygos turi būti jiems tos pačios.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

10 MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

L. Eimantas

/ Tąsa iš praeito numerio /

Gal kai kas galėtų paklausti, kodėl Dalnavoje tuo pačiu metu renglama mokytojų ir jaunimo studijų savaitė. Atsakymas tur būt būtų: mokytojus ir jaunimą jungia glaudūs ryšiai. Daugelis dabarties jaunimo vertina ir priima mokytojų pastangas, skirtamas jaunąjai kartai. Nors paskutiniu laiku mūsų lituanistinėse mokyklose nemažas nuošimtis dirba jaunųjų mokytojų, bet turima mokytojų ir iš neprikiausomybės laikų ir jie, kaip ir tada, su nemažėjančiu entuziazmu ir pasiryžimu ateina jaunimui padėti. Todėl ir Dalnavos studijų vadovybė, ruošdama įvairius jaunimui kursus, visada pakviečia patyrusius mokytojus, kurie mielai ateina jaunimui į pagalbą.

Šiemet lietuvių kalbos kursus jaunimui pravedė mokyt. Stasys Barzdukas ir Vida Augulytė. Reikia tik pasidžiaugti, kad kursus sėkmingai baigė net 33 jaunuoliai, nes dėmesys lietuvių kalbai auga ir šiemet kursantų skaičius paaugo.

Tautinių šokių kursus jaunimas visada noriai lanko. Mokytojos J. Matulaitienė ir G. Goblenė vien tik jaunių-pirmųjų metų kursantų turėjo per penkiasdešimt. Buvo ir tokių, kurie lankė jau antrųjų ir trečiųjų metų kursus.

Mokytojas - muzikas Stasys Sližys vedė dainavimo kursus, kur ateidavo ne tik visas jaunimas, bet ir dar balsingas senimas. Visuose kursuose jaunimas dirbo po kelias valandas kasdien.

Šalia paskaitų ir kursų studijų dalyviai turėjo vertingų pramoginių ar kitokių dalykėlių. Clevelandiškė Ingrida Bublienė, parengimų vadovė, kaip turinti gabumų ir patirties, labai paįvairino studijų dalyviams vakarines valandas. Talentų vakaras ne tik maloniai nutelkė gausius dalyvius, bet ir prajuokino iki valios humoristiniais numeriais. Kalnelio laužas kitą dieną buvo įvairus ir smagus, o jo dainos skrido Dalnavos miškeliais ir laukais. Penktadienio vakaro valkštynės su degančiomis žvakutėmis Dalnavos takeliais visus sutelkė rimtin, priminė mūsų praeitį ir dabar kenčiančią Tėvynę ir jai sudėtas aukas.

Šeimoms, atvykusioms su mažaisiais, veikė vaikų darželis, kurį sumaniai pravedė Rūta Juškienė.

Spausdintas žodis, neatskiriamas mūsų palydovas Dalnavoje visada susilaukia susidomėjimo. Šiemet išėjo didokas studijų dienų laikraštėlis "Dešimtasis Kraustulys". Šalia geros informacijos jame tilpo nemažai ir Dalnavos stovyklinio gyvenimo eigos "aprašymų, įvykių ir posakių" tik jau humoristinės formos ir stiliaus. Ir pats "dešimtasis kraustulys" tur būt reiškia, kad Dalnavon visi mielai atsikausto, bet gailėdamiesi išsikausto, kad mielos dienos ten taip greitai prabėga.

Nors šeštadienis buvo programinė darbo diena, bet visi jautė, kad tai paskutinė miela diena. Todėl su nekantrumu laukta iškilmingo uždaromojo posėdžio ir atsisveikinimo vakaro.

Atsisveikinimo vakaro vadovas Stasys Sližys, matyt, panoro, kad užbaigos parengime galėtų pasirodyti visi kas gali.

Vaikų darželis suvaidino "Ožiuką" ir pavaizdavo "Tėviškėlę". Buvęs ilgametis mokytojas Kazimieras Griclus įspūdingai padeklamavo ištraukų iš humoristinės Kazio Binkio kūrybos. Solistė Dan. Petronienė iš Detroito, St. Sližiui akompanuojant, su dideliu įsijautimu padainavo keletą lietuvių kompozitorių kūrinių. Audringas publikos katutes sukėlė antroji undinių daina iš V.K. Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis".

Tautinių šokių kursų dalyviai, po savaitės įtempto darbo, parodė, kaip stilingai ir darniai galima pašokti, nežiūrint į tai, kad kursantai prieš tai buvo visai nepažįstami, nes atvykę iš įvairių, net tolimų vietovių.

Paskutinę programos dalį užbaigė gausus jaunimo choras, kurį taip pat tik per savaitę parengė muzikas St. Sližys. Retai kada tenka išgirsti chorą, taip pakiliai ir darniai dainuojantį. Dainininkų nuotaiką ir meilę lietuviškai dainai rodė jų džiaugsmu spindį veidai. Muzikas Sližys moka įdiegti jaunimui dainos meilę. Užtarnauta padėka priklauso jam. Jaunimas mylės lietuvišką dainą. Mylės ir gerbs jis chorvedį St. Sližį.

Niekas tur būt neabejojo, kad pasisekimą turės ir vienuoliktoji studijų savaitė, kuri bus kitais metais. Visi skirstėsi patenkinti. Oras buvo geras, bet ypač buvo geras maitinimas, kuriuo rūpinosi mokytojas Jonas Andriulis su savo štabu iš Toronto.

Gerai visus kasdieną nuteikdavo ir kun. J. Valšnys iš Chicagos.

Nepersokęs per griovį, nesakyk op!

JONO DŪDOS KELIONĖ-NUMIRUS

Ekonomistas Jonas Dūda, uoliai ir tyliai darbavosi Kijevo miesto komunalinio ūkio valdytojo planuotojo pareigose. 1939 m., po vokiečių - rusų įtakos sferų Baltijos srityje pasiskirstymo, Kijevo miesto valdybos kadrų skyriuje ėmė dažnai lankytis NKVD "aparatčikai". Žiūrinėjo asmenines tarnautojų bylas, studijavo pareigūnų charakteristikas. Vienas bylas atidėdavo į šalį, kad ateityje nuodugniau perstudijuotų, su kitomis neilgai teužgaišdavo, trečias gi nuodugniai studijavo vietoje. Prasėdėdavo iki pusiaunaktų. Pasak patarlės - "Ir sienos turi ausis", nors enkavedistai šiame "užpaslaptintame" skyriuje darbavosi labai konfidenciaiiai, tačiau įstaigoje pasklido girdai, būk bylas tikrinusiųjų Dūdos pavardė dažnai buvo minima. Žinantiems tarnybinę/ ypač, ano meto stalinistinę/ sąntvarką ir enkavedistų gailą, aišku, tik visai be nervų žmogus, žinodamas savo pavardę dažnai minint, galėjo nesijaudinti. Natūralu, kad ir Dūdą tie girdai jaudino: kas galėjo žinoti susidomėjimo ta pavarde priežastį ir, svarbiausia, pasekmes?!... Netrukus viskas paaiškėjo. Joną Dūdą pakvietė kadrų skyriun ir paskelbė, kad jis tuojau tom pačiom pareigom perkeliamas į Lvovą. Vykti tenai privalo vienas. Šeima turi pasilikti Kijeve. Pasiruošti duota 24 valandos ir nurodyta išvykimo valanda. Jokie prašymai, jokie argumentai bei aiškinimai nebuvo priimti dėmesin. Instrukcijų gautį įsakyta nuvykti į Lipki/ Kijevo miesto dalis/ NKVD įstaigon, kurion įeiti leidimas jam buvo duotas kartu su kelialapiu. Jono Dūdos aiškinimasis širdies negalavimais ir čia nebuvo įvertintas. "Įsakymas yra įsakymas" - atsakyta jam. Tokios naujienos ir taip staigiai užklupta Dūdos žmona, stačiai, kaip sakoma, pasimetė. Iš vienos pusės - skalbiniai sudėvėti, drabužiai taipgi netvarkoje, o ką išvykstančiam įdėti maisto?... Iš kitos - ją jaudino šeimos neribotam laikui perskyrimas. Kartu ji puoselėjo vilti, ką nors reikalingiausio iš tenai įsigyti. Jų skalbiniai ir drabužiai viskas buvo labai sudėvėta, po tris kartus jau versta ir lopyta taip, kaip sakoma, "lopas ant lopo, ir tas kiauras"... Gi iš grįžtančiųjų iš Lenkijos buvo žinoma, jog jie atsiveža puikiausių baltinių, drabužių, kitokių reikalingiausių namų apyvokos daiktų, kurių čia, Tarybų šalyje, visai nebuvo. Dūdų vaikai: Jurgutis 11, Danutė 9, Onutė 7-ių metelių, kiekvienas savaip suprato ir pergyveno šį jiems nevisai aiškiai suprantamą, šeimoje įvykį. NKVD įstaigoje Jonas gavo reikiamų instrukcijų ir netrukus jau darbavosi Lvove. Čia viskas jam buvo nauja, neįprasta. Lablausia--lenkų mandagumas. Einant jam koridoriumi į kitą kambarį, sutikti tarnautojai užbėgdavo už akių ir į einamą kambarį atidarydavo duris. Tokios pagarbos savo gyvenime jis dar nebuvo patyręs, tai, nors ir keistai visa tai jam atrodė, bet savotiškai malonia kuteno jo savimeilę. Miesto parduotuvėse, restoranuose, buvo erdvu, švaru, įrengimai gražūs, patogūs, o patarnautojų paslaugumas, mandagumas, lyginant su tarybiniais- stačiai stebino jį. Nors Jonui čia atvykus, visur jau buvo apytuščia, nes ankščiau atvykę komandyrai ir kiti valdininkai graibstyte viską buvo išgraibstę, -juoba, kad čia viskas, palyginus, buvo labai pigu-bet šis įtas dar ir Jonui teko. Butas iš trijų kambarių iš anksto/suprantama ne be NKVD žinios/ jam buvo paruoštas, jaukus, švarus, su visais patogumais. Gyvenk ir norėk,- kaip yra sakoma.. Tačiau...su juo turėjo gyventi dar dukiti jauni vyrai, taipgi naujai iš Kijevo atkelti. Vienas jų buvo muzikologas, turėjo darbuotis Ukrainos meno muziejuje, kitas gi chemikas-cukraus pramonės treste. Netrukus jie susidraugavo ir gražiai kartu gyveno. Tik širdis nedavė Jonui ramybės...Kartą jį ištiko priepuolis. Kelias dienas nenuėjo įstaigon, jau manė, kad bus "po visam". Prityręs gydytojas atgaivino jį, vėliau išrašė atatinkamą pažymėjimą ir Jonas išlengvėlė vėl grįžo darban. Draugai Jono ligos neėmė rimtai, ir tą epizodą greitai pamiršo.

Po kiek laiko vienas jų gavo komandiruotę į Kijevą. Koks tai buvo džiaugsmas!.. Juk vykstant galima nemažą ką šeimoms, draugams ir pažįstamiems nuvežti. Tarybų šalyje visi nuskurę, kiekvienam visko reikia. Ta proga laimingąjį draugai sveikino, kiti net pavydėjo. Atsisveikinimui suorganizavo išleistuves su išgėrimu. Deja, išvykimas, kaip matysime, netikėtai sustrukdė. Po išleistuvinio "nugėrimo" iš nakties Joną lovoje rado - nebegyvą...Kas daryti? Telegrafavo velionies žmonai - kur laidoti? Buvo labai prašomi velionį laidoti parvežti Kijevan, kur šeima ir giminės, nes jiems iš ten išvykti neleista. Bet kaip parvežti? Įvairiais kanalais /neoficialiai/ buvo patirta, kad lavoną išvežti NKVD leidimo neduos. Tačiau, kaip sakoma - nėra padėties be išeities. Gerieji draugai sukombinavo velionį vežti kaip ligonį. Draugas vykstąs Kijevan, "ligonį" palydės, o artėjant prie Kijevo, bus galima paskelbti, kad kelyje ligonis mirė. Abu draugai, sutartinai veikdami, išdirbo detalų transportacijos planą. Sužinojo ant kurių atsarginių bėgių traukinys Lvovas-Kijevas, prieš išeinant, stovi, sužinojo kada traukinį palydinti brigada renkasi tarybon, nupirko reikalingus bilietus, surado vagono palydovą ir paaiškino jam, jog

"Pst...Gal ir vėl persitarsim?..."

KLYSTI YRA ŽMONIŠKA...
(Atkelta iš 2 psl.)

Jeigu net ir šventieji klysta ir tiesą pripažįstame tik tą, kuri mums patinka, tai spaudoje neturėtume savintis neklystamumo. Gal tik dėl to ir spauda skursta.

B. Bačiūnas
R.R.I, Simcoe, Ont.

st.catharines

ŠIMTMETIS

Miesto šimtmečio proga yra išleistas leidinys, kurį puošia lietuvaitės atvaizdas, buvusios Vynuogių Šventės karalaitės - Vilties Zubrickaitės.

Būdama graži ir fotogeniška, Vilė ant to leidinio viršelio atrodo kaip filmų žvaigždė.

PADĖKIME LIETUVIŲ GIMNAZIJAI

Vasario 16 gimnazija yra lyg ir kokia lietuvybės tvirtovė, arčiausia pavergtos Lietuvos. Ta gimnazija yra vienintėlis konkretus mūsų ryžto įrodymas Europoje, šalia išmokslinimo lietuvybėje.

Tos gimnazijos rėmėjų būrelis pas mus jau visa eilė metų vadovaujamas didelio patrioto Romo Masiulionio, gyvenančio Bufalo mieste, 56 Lovering Ave. Būrelyje randasi, palyginti, nedidelis skaičius pastovių narių, mokančių per metus 12 dolerių. Metai iš metų. Tie rėmėjai jokiu būdu nėra turtingesni už kitus lietuvius, kodėl tad jie moka? Todėl, kad to reikalauja pavergtos tėvynės meilė. Ir kitiems lietuviams ji neturi būti svetima. Parašyk tad R. Masiulioniui nurodytu adresu, įstok į būrelį narių, ar bent pasiųsk kiek gali, kaip vienkartinę auką. Nuo to niekas nenublednės ime! Visi po truputį, ir ta lietuviškos kultūros tvirtovė išsilaikys.

Į NAUJĄ VALDYBĄ

Artėja naujosios valdybos rinkimai, o kartu su tuo klausimas, kaip pasiseks tą valdybą šiemet išsirinkti. Norint, galėtumėt ją išsirinkti be jokio vargo. Kas nebuvo valdyboje, ar buvo

(Nukelta į 7 psl.)

veišlą sunkiai sergantį ligonį, kurį iš anksto, kol dar keleiviai vagonuosna nesigrūda, reikėsią įsodinti vagonan. Paprašė į tą vagono skyrių, kurioje bus ligonis, nieko daugiau neįleisti. Bilietus jie buvo nupirkę visoms tos "kupė" vietoms. Susitarimui sutvirtinti, geležinkeliečiui įteikė tris červoncus ir dar pažadėjo du kart tiek, "ligonį" vagonan patalpinus. Velionį apavė veltiniais, apvilko aukšta apikakle kailiniais, uždėjo kailinę kepurę, apmovė milinėm pirštinėm, kurias, dėl viso ko, prie rankovių prisegė, galvą apmutarojo šalikų taip, kad vos tik gailukas nosies, kurią, kad netaip panešėtų į lavono, truputį raudonai nudažė ir įsodinę karieton, įspėjo vežiką, kad vežąs labai sunkią ligonį, kad jo nekalbintų ir kitaip netrukdytų ir, taip sutvarkę, išvežė Joną į gelžkelio stotį. Vengdami smalsių žvilgsnių "ligonį" iš karietos į vagoną per gelžkelio bėgius veste vedė. Kadangi "ligonis" nesiteikė kojelių lankstyti, tai vienas kairę, kitas dešinę jo kojytes spirte paspirdami, valzdavo visdelto "ligonį" patį žingsniuojant. Per tuščius atsarginių bėgių tarpus, paskubintu tempu, Joną stačiai vilkte pervilkdavo. Tuo būdu jis buvo įkurdintas tuščiame vagono skyriuje. Kai atėjo vagono palydovas, "ligonis" rūpestingai pasodintas, ramiausiai žiūrėdamas pro langą, savo vietoje sėdėjo. Palydovas, gavęs kas jam žadėta, buvo patenkintas ir "ligonio" netikrino.

PABAIGA SEKANČIOJE LAIDOJE.

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

Susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateięs pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

.....

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

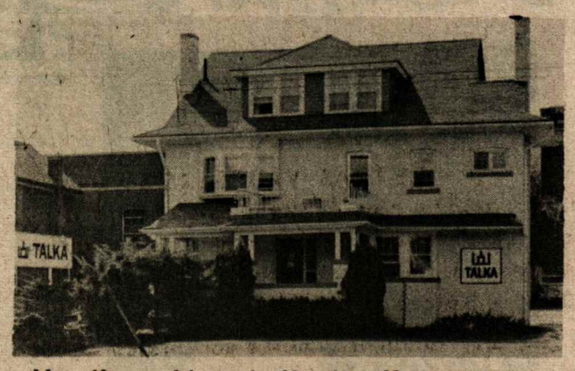

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) .. 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Pas mus nieko naujo...

Hamiltono lietuvių padangėje kaip ir nieko naujo-ramu, kaip sakoma, rytų ir vakarų frontuose, jei neskaityti veiklos rūšuose: įvairaus pobūdžio susiėkimai, kaip vardinių, gimtadienių progomis ar pokerio žaidynėms. Mat, nelabai palankus šios vasaros oras neleido per daug rizikuoti tolimesnėmis išvykomis į žymesnes vasarvietes, prie paplūdymių.

Šiaip Hamiltone visada yra šis tas naujo, kad ir ne mūsų bendruomenėje, ne mūsų įvykiai, bet mus įdomauja. Kartais nueiname pasižvalgyti, kas ten darosi.

Pav., rugpjūčio 13-15 d.d. vietos Gage parke buvo surengtas vadin. Draugų Festivalis / Festival of Friends/, kuris čia vyko iš viso pirmą kartą. Rengėjų žiniomis, į jį buvo pakviesti iš visos Kanados žymesnieji tapytojai, poetai, keramikai ir kitokie meno sričių žinovai. Vien gerųjų muzikų buvę per 80 asmenų.

Pasirodymai vyko iš karto keturiose parko vietose: dvejose estradose, palapinėje poetų darbams skaityti ir dar vienoje, kur buvo atliekami meno darbai- tapyba, keramika, skulptūra, odos išdirbiniai ir t.t. Čia buvo galima ir nusipirkti įvairių rankų darbo gaminių, kad ir nežemomis kainomis, kurių dalis gan gražiai atrodė. Muzikos estrados buvo gausiai lankomos. Jose 4-6 muzikantai pylė iš peties visas tris dienas. Muzikos temos- Kanados įvairių laikotarpių ir naujoji Rock muzika.

Priedui dar buvo rodomos apie 40 filmų trumpos ištraukos įvairiomis temomis. Įėjimas buvo laisvas, nes šio festivalio rengėjai gavo lėšų iš Hamiltono miesto savivaldybės ir kitą dalį iš Vintario ooterijos pelno.

Lankytojų buvo nemažai, betgi ne tiek, kiek etninių grupių Festivalyje birželio mėnesį.

Netikėti Svečiai

Rugpjūčio 18 d. Hamiltonas ir lenkų visuomenė susilaukė šiurpryzo, kai patyrė, kad Hamiltonan yra atvykę 18 Lenkijos vyskupų su kardinolu Wojtyh iš Krokuvos. Jie laikė pamaldas šv. Stanislovo lenkų bažnyčioje. Šie svečiai, grįždami Lenkijon iš Eucharistinio Kongreso Filadelfijoje, sumanė užsukti Kanadon ir pirmiausiai sustoti Hamiltone, nors tokio leidimo iš lenkų vyriausybės ir neturėjo.

Šis vizitas lenkams padarė labai stiprų ir malonų įspūdį. Jų žodžiais, dar joks lenkas nebuvo matęs tiek daug vyskupų vienu kartu, ir procesijos metu- tiek daug raudonų sutanų.

Zp.

PRANEŠIMAS: Visais Hamiltono Lietuvių Namų B-vės reikalais prašau kreiptis naujų adresu: 122 Clifton Downs Rd., Ont. L9C 2P3. Sekretorius L. Mačikūnas.

po chicagos dangum

Nuo rugsėjo 16 d. pradėjo veikti naujas telefono numeris-911- kuris skirtas naudoti nelaimės atveju. Juo galima prisišaukti policiją, gaisrininkus ir greitąją pagelbą. Visos šios įstaigos turės specialius kompiuterius, kurie parodys šaukiančiojo adresą ir telefono numerį. Tik reikės pasakyti žodį "Help". Tai padės vaikams, sužeistiems, išsigandusiems, kurie gali užmiršti pasakyti, kur reikia pagalbos. Be mokesčio, reikalui esant, 911 galima bus išsukti būdelėse ir kituose viešuose telefonuose.

- Iš Cook apskr. kalėjimo buvo pabėgę trys kaliniai. Sugautas John Camp, 25 m. pasisakė, kad jie buvo sumokėję 6000 dol. sargams, kad "nematytų", kai jie bėgs...

• Miesto Taryba planuoja šaligatvius, kuriais invalidai galės lengvai užvažiuoti. Numatomos ir vietos kėdėms pastatyti.

• Meras Daley pagal įstatymą reikalauja, kad visi miesto tarnautojai gyventų Chicagoje. Pradėtos kelti bylos tiems, kurie to įstatymo neklauso ir gyvena už miesto ribų.

• Pietinėje Cook apskrities dalyje šį mėnesį ištyrus 225 paukščius, juose rado mirgo ligos užkrėstų.

Pernai Illinois valstijoj buvo susirgę mirgo liga 578 žmonės, 47 jų mirė. Šiemet susirgimų dar nėra. Reikia, kaip gydytojai pataria, saugotis uodų įkandimo, nes jie tą ligą pernešioja.

• Grupė Chicagos komercinių pilotų kreipiasi į Federalinės aviacijos administraciją, kad būtų uždraustas rūkymas pilotų patalpose lėktuve. Sako, kad dujos mažina deguonį ir gali kenkti regėjimui.

6 ps!

toronto

popietė savuose namuose

S. Pranckūnas

Staigiai ir netikėtai amžinybėn iškeliavusiam Sigitui Pranckūnui, jo prisiminimui skiriu šias eilutes.

ANAPILIO PAPĖDĖJE
IR VĖL ŠTAI ŽEMIŲ KAUBURĖLIS,
SVEČIOJ ŠALELĖJE PELNYTAS.
ŽALIA PIEVELĖ, MARGOS GĖLĖS,
TAI KAPAS MYLIMO SIGITO.

BE TĖVIŠKĖLĖS, BE TĖVYNĖS,
KURIOS JAUNYSTĖJ NETEKAI.
SU SIELVARTU DIDŽIU KRŪTINĖJ,
TREMTIES KELELIAIS KELIAVAI.

VISUOMET GIEDRAS, TYRAS VEIDAS,
VISŲ MŪS MYLIMAS BUVAI.
GIRDĖJOS TAVO ŽODŽIŲ AIDAS,
KAIP GAUDĖ VAKARO VARPAI.

SKIRTU GYVENIMO TAKU,
ŽENGEI TOLYN GRAŽIAI, IŠ LĖTO.
SAULĖTOS VASAROS LAIKU,
ĖJAI JOS BURTAIS SUŽAVĖTAS.

ČIA TAU BERŽELIS SVYRUONĖLIS,
PRIE KAPO AMŽINAI VIRPĖS.
ANAPILIO LENGVUTIS SMĖLIS,
KAIP PERLAS SAULĖJE ŽĖRĖS.

-***-

A. Lukošius,
1976 m. rugsėjo 15 d., Toronto, Ont.

-•-

EISMO NELAIMĖ

Pietaujantiems svečiams, gyvėjančiame pokalbyje, vis daugiau įsistūbuojant ir nurodant įvairius būdus, kurias būtų galima išspręsti moterų lygybės problemą, vienas pilietis jiems pasipriešina. Jis tiesiog užprotestuoja sakydamas, kad tai esąs negalimas dalykas. Gyvenime esą per daug pavyzdžių, kuriuose moterims esant lengvatikėms ir ignorantėms, turės nutekėti dar daug vandens, kol jos galės bent pasvajoti apie bet kokią lygybę. Tai dar nebūtų viskas, jeigu viena iš didžiausių ydų nerelikėtų laikyti moterų pulkybę ir jų panieką vyrams. Iš vieno pasisvečiavimo jis parsinešęs klasišką pavyzdį, kuriame matosi moters sarkazmas ir jos nesantūrumas.

Vieną gražų šeštadienį, būrelis svečių, susirinkę pas gerus pažįstamus, leido gražiai laiką. Šnekučiavosi, pasakojo anekdotus ir retkarčiais nueidavo į apačią pasisukti, visame name aidinčioje, garsiakalbiais perduodamoje, šokių muzikoje.

Šeimininkei padavus vakarienę, visi pradėjo stiprintis prie turtingai padengto stalo. Protarpiais nugeriant ir garsėjant kalboms, vieniems stengiantis perkalbėti kitus, prabilęs šeimininkas paragino išgerti. Tuo pačiu jis pasakė norįs papasakoti apie jį ištikusią eismo nelaimę.

Prieš keletą savaičių, vieną popietį, lengvame sunkvežimyje, jis grįžo iš savo ūkio į namus mieste. Smulkiam lietučiui dulkant ir nesant geram matomumui, jis neskubėjo. Tuo labiau, kad esant vienam mašinoje, jį apėmė snaudulys. Jis galįs čia prisipažinti, kad važiavo pusiau snausdamas; miegas jį taip suėmė, kad vos galėjo išlaikyti atvertas akis.

Ir tuo metu įvyko toji nelaimė.

Prieš jį važiuojančią mašiną lenkė kitas automobilis, kuris, matyt, ankščiau nepastebėjęs, važiavo tiesiog į jo sunkvežimį. Jo miegai bematant išsilakstė ir jis metėsi į kelio pakraštį, paskutiniu momentu. Sekančią akimirką pro jį prazvimbė lenkusioji mašina. Jo gi sunkvežimis, užvažiavęs ant minkštos pakelės taip susimėtė, kad atsistojo beveik piestu ant stačios pakrantės. Mašina buvo ne tiek įstrigusi į minkštą pylimą, kiek pakibusi ant stačiai žemyn einančio skardžio. Tai pamatęs, jis pastiro, bijojo net pajudėti. Mažiausias judesys ir jo autovežimis galėjo nuriedėti skardžiu žemyn.

Svečiai susidomėję klausėsi. Ir šeimininkė, besirūpindama valgiais apkrautu stalu, stabtelėjusi prie įėjimo į virtuvę, klausėsi tolimesnės pasakojimo eigos.

Šeimininkas turėjo ką nors daryti. Jam reikėjo kaip nors ištrūkti iš mašinos. Atsargiai patraukęs durų užrakto rankeną, staigiai pastūmė duris ir žaibu puolė lauk. Tuo pačiu momentu, judesio pažadinta, mašina kiek susverdėjo, apsivertė ir pradėjo riedėti žemyn. Jo sunkvežimis vertėsi pašlaitę žemyn, prispausdamas krūmokšnius ir laužydamas medelius...

"Nebūtų didelio nuostolio, jeigu ir pats būtum nudardėjes kartu su tuo senu trantu", pasakė prie virtuvės durų stovėjusi žmona. Ji pasakė tai neva juokaudama, bet klausytojai, tai išgirdę, nesusijuokė. Tik pažiūrėjo į šeimininkę, reikšmingai dirstelėjo vienas į kitą. Tas šeimininkės išsireiškimas sujaukė visą tolimesnio vakaro nuotaiką.

LIETUVIŲ NAMAI

Toronto Lietuvių Namų pirmininkas J. Strazdas, valdybos prašomas, sugrįžo iš atostogų anksčiau, kaip numatyta.

Pereitą savaitę atsilankė daug svečių iš tolimesnių vietų. Svečių knygoje pasirašė: F. Lelekis su ponia iš Grand Rapids, Michigan, A. ir J. Mačioniai ir J. Matulaitis iš New Yorko, E. ir E. Praninskai su šeima, Z. Lukoševičienė ir J. Matulaitis iš Čikagos, B. Aušrotas iš Floridos, J. ir B. Taorai iš JAV, Monika ir Feliksas Sodaičiai iš Australijos, J. Liudžius iš London, Anglija, J. Kalan su ponia, A. ir S. Sturmai iš Kitchener, Ont.

Toronto Lietuvių Namų informacinis susirinkimas įvyks š.m. spalio 17 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Karaliaus Mindaugo Menėje.

Spalio 23 d., šeštadienį, nuo 6:30 val. p.p. Karaliaus Mindaugo Menėje įvyks Toronto Lietuvių Namų 25 metų sukakties jubiliejinis balius. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Pakvietimus jau galima gauti LN raštinėje ir sekmadienio popiečių metu.

Biblioteka gavo dovanų: Kęstutis Grigaitis iš St. Petersburg, Florida, padovanojo 170 knygų. Liudas Tamošauskas - 2 knygas ir kun. V. Pikturna iš New Yorko 7 knygas. Biblioteka už dovanas dėkoja.

LN Pensininkų Klubas nuo š.m. rugsėjo 16 d. kas ketvirtadienį ir sekmadienį ruošia popietes su užkandėliais ir kava.

Pensininkų Klubo v-bos posėdis įvyks rugsėjo 16 d., ketvirtadienį, 4 val. p.p.

Pereitą savaitę LN narlo įnašus įmokėjo: Lackus Pranas, Gonta Algis, Ignaitienė Irena ir Bunker-Prapuolenytė Stasė po $100. Valčiūnas Viktoras $ 75, Martinaitis Vytautas $ 30. Rukštelis Bronius ir Zumanis Jonė po $ 20.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6
Visais kelionių reikalais
Ibetkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	
9% už 1 m. term .dep.	9½% už asm. paskolas
8¼% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 ⟶ Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

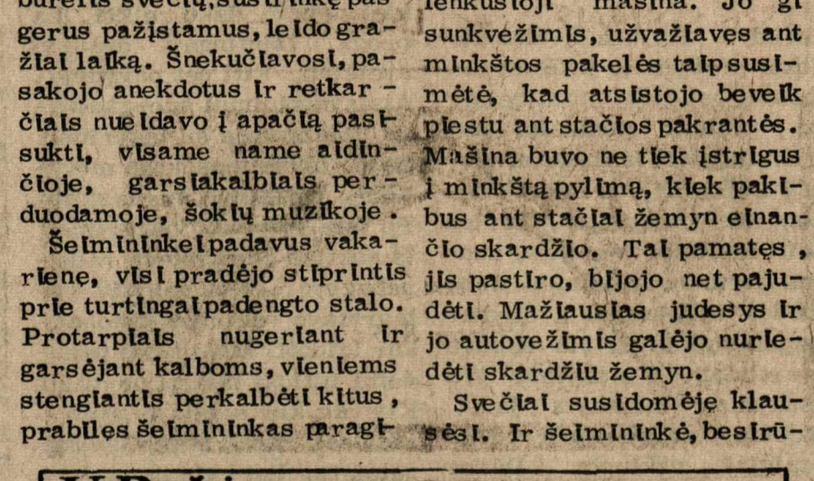

Prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette parke kasmet padedamos gėlės. Liūdnai atrodo, kai juodoji rasė pasiryžusi užgrobti šią vietovę.

PLUOŠTELIS ATSIMINIMŲ...

/Atkelta iš 3 psl./

kaulis. Jei gu tavo stuburkaulis būtų visai tiesus, figūros neturėtumei.

Jam labai įkyrėdavo tos visos diplomatinės komplikacijos ir jis ieškojo paprastų žmonių prietelystės. Kartais "skursdukė" jam tiek pat buvo svarbi kaip ir tuometinis Anthony Eden. Toks jo buvo būdas ir už tai jis buvo kritikuojamas iš vienos pusės ir brangināmas iš antros.

Kaip ankščiau minėjau, apie šiuos dalykus turėtų būti atskiras leidinys, parašytas vieno iš B.K. Balučio artimiausių bendradarbių.

Apie Balučio santykius su tautininkų partija gal parašys kas daugiau žino. Būtų įdomi psichologinė studija. B. K. Balutis išsilaikė savo pareigose beskelčiant prezidentams, valdančiųjų partijų kabinetams, o partijų, kaip aš jaučiau jis, bendrai paėmus, nemėgo. Darbe jis buvo gal ir nepamainomas, bet kas tada to paisė? Balutis buvo žmogus, kaip ir visi: klystantis. Nėra reikalo jo vynioti į aureoles. Jis atlaikė savo poziciją kaip ir žmogus bet kur, taip tuomet man atrodė. Kartą mes kalbėjome apie lietuvybės atėjtį išeivijoje ir kaip tėvai nepajėgia savo vaikams perduoti savos kalbos ir visa kas su ja rišasi. Kokiomis priemonėmis šitą procesą būtų galima sulaikyti ar bent sulėtinti. "Ar mėginai plaukti prieš srovę" - jis paklausė manęs - "Kaip ilgai galėjai išsilaikyti?".

B. K. Balučio išsireiškimai, sąmojus, dzūkiškos patarlės buvo valdžiai pritaikomi vienam ar kitam dalykui. Savo privačių nuomonių jis viešai neskelbdavo, bet sakydavo "mano tyli tarnyba". Tačiau buvo žinoma, ką jis galvoja apie žmones, ar dalktus.

Kalbant apie B. K. Balučio pažiūras į religiją, visą tai galima apibudinti jo paties žodžiais. Kalbėdamas su kun. M. Krupavičiumi, jis sakydavo: "Mykoliuk, aš ir krikščionis ir demokratas, bet ne krikščionis demokratas". Kodėl krikščionys demokratai buvo vadinami "krikdemais", jis neaiškindavo. Balutis buvo tikintis, bet nebuvo religingas, bet tikėjimas ir religingumas nėra juk tas pats. Tą mes žinome ir iš Evangelijos. Su dvasiškiais sugyveno ir į bažnyčią nueidavo, kiek man teko matyti. Visiems darė gerą kiek galėjo ir sugebėjo. Taip pat ir Kastulė palūdija, kad nebuvo prisirišęs prie pinigo ar kitokio turto, geras buvo tarnams. Kas jam buvo paskirta, nešė nesiskųsdamas, kantriai su didžia tvirtybe, iki amžiaus pabaigos. Kastulė gi, netekusi jo kaip tėvo Londone, man sakėsi, kad "vargau kaip šunelis". Ji norėjusi važiuoti į Ameriką, bet tam nepavykus, prašėsi, kad atsiimčiau ją į Kanadą. Vėliau jos padėtis pagėrėjusi, nes buvusi įrašyta į B.K. Balučio palikimo testamentą.

1952 m. sausio mėnesį aš nusileidau kaip "landed immigrant" Kanados žemėje, kuri atrodė didelė, graži ir belaukianti emigrantų. Kai kada parašydavau B. K. Balučiui į Londoną, kur jis jau buvo įsigyjęs daug naujų draugų, tačiau ant manęs bardavosi už tik retkarčiais parašytus laiškus.

S.B. Aguona

ST. CATHARINES...

(Atkelta iš 5 psl.)

senokai, jeina ir viskas. Dabar jau gerai žinome, kad valdybos darbą dirbti gali kiekvienas, nes valdyba planuoja, organizuoja, o jai į talką ateina visi. Jei neateitų, tai pati valdyba nieko nenuveiktų. Praktika jau daug kartų įrodė, kad bloglausiai veikia tie, kurie mano, kad tik jie yra mandriausi ir viskas turi vykti taip, kaip jie nurodo. Pasirodo, tokia taktika tik priešingai nustato žmones. Tie, kurie įėję į valdybą veikia tardamiesi su visais, pasiekia geriausių rezultatų.

Šiuo atžvilgiu bene pavyzdingiausia yra pastarojį-moterų valdyba. Ji prieina prie kiekvieno tautiečio, pasitaria ir todėl iš visų gauna paramos. Joklų nesusipratimų. Prieiti gi dabar labai lengva, nes per tiek metų kartu gyvendami, pažįstame vienas kitą geral ir niekas niekuo negali nustebinti. Kas beįeis į valdybą, bematant talkininkų susiras, o patarėjų net perdaug.

Savaime aišku, kad su vienais galima lengviau dirbti, su kitais sunkiau, o būna ir tokių, kad ir labai puikių žmonių ir gerų lietuvių, su kuriais darbas iš viso neinasi... Todėl verta jau dabar savitarpyje pasitarti dėl įėjimo į valdybą. Ir kodėl gi ne? Ir darbas bus sklandesnis, ir rinkimai praeis be vargo. Panašiai buvo ir pernai, ir geral yra žinoma, kad moterys ne tik darniai veikė, bet dar tarpusavyje susidraugavo. Rengia viena kitai pagerbimus. Posėdžiauja su malonumu. Jų rankose darbas tirpte tirpsta. Ir dar kokie darbai! Vis minėjimai gražiausiai atlikti, paminėta kanadiečių ir kitų tautybių tarpe visose didelėse šio miesto šventėse. Folk Arts festivalio metu vietos didžiausias dienraštis The St. Ctaharines Standard, lietuvių "Open House" pavadino geriausiai ir skaidžiausiai organizuotu iš visų kitų tautybių. O kodėl? Todėl, kad valdyba pati daug dirbo ir jai mielai padėjo visi lietuviai, kurie kuo galėjo. Kanados vyriausybė net dovaną įteikė per federalinės valdžios atstovą parlamentarą G. Parent.

Tad neatsisakykime nuo

Ričardas Simaniūkštis su savo seseria Maryte Italijoje. Jį yra ištekėjusi už pulkininko Panse ir gyvena Bonnoje. Jie visi kartu vasarojo turimoj vasarvietėj prie Varona. R. Simaniūkštis sugrįžo Montrealin.

PETRAS VAUPSHAS

mirė rugpiūčio mėn. 12 dieną Montrealyje. Pamaldos įvyko Aušros Vartų parapijos bažnyčioje iš vakaro ir laidotuvių dieną. Palaidotas Côte des Neiges kapinėse.

Žmona, vaikai ir giminės nori visiems padėkoti už suteiktas užuojautas, įteiktas gėles ir užprašytas mišias.

Žmona Mary
Vaikai Frank, Peter, Linda ir Vivian
Giminės: Anthony Vaupshas, Julian Vaupshas, Eleonora Intas, Ona Ūsas ir Juozas Lukaitis

atlikimo savo, kaip lietuvių pareigos pabudėti Lietuvos reikalų sargyboje. Mūsų bendruomenė savo gera veikla jau yra žinoma visam lietuviškam pasauliui. Tuo kelių verta eiti ir toliau. Ranka rankon - visi!

ŠAULIŲ PENKMETIS

Povilo Lukšio šaulių kuopa spalių 2 dieną rengia didelėje Multicultural Centre salėje savo veiklos 5 metų sukaktį. Ta veikla yra labai gera ir ji vis didėja. Šauliai atgaivino ir tradicines Jonines, kurios turi vis didesnį pasisekimą. Tuo būdu mūsų bendruomenėje atsirado dar vienas stiprios veiklos kultūrinis vienetas ir todėl viso Niagaros Pusiasalio lietuvių kilni pareiga yra toje šventėje iki vieno dalyvauti.

montreal

Kviečiami visi lietuviai jaunuoliai iki 16 m. amžiaus pasinaudoti tokia gera proga pasportuoti, pasitreniruoti savųjų tarpe ir užsirašyti į TAURO grupę!

Kreiptis pas J. Celtorių, tel: 381-2923 arba pas J. Žukauską-481-3937.

• Antanina Girniuvienė ilgesnį laiką buvo išvykusi į Rochesterį pas savo artimuosius.

• Inž. J. Danys iš Ottawos išvykęs į Angliją, tarnybos reikalais.

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.
KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE – SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT – REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC – BRAKE SERVICE
TUNE-UP – TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., La Salle. – Tel. 366-7281
• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus –
364-1470

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE – LASALLE – 365-0770

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
– tel. 366-6237- 3896.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laikų saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams!
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir naujų įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE LASALLE,
366-0330

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. – MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
VAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA
• Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rūšis – pusė kainos.
• Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio – nuolaida iki 60%.
• Skarelės vilnonės arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
• Megztukai, golfui ir pulaveriniai – didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
• Materiški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $ 49.00.
• Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) – pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų reikalingų Lietuvoje.
A.B.C. PARCEL SERVICE. 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
Skubiai išvalome, paimame, pristatome
SKAMBINKITE – 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143
Dino's

366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės – De La Verendrye, pr'e Lapierreir vandens konalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

SPAUDOS BALIUS

Jau ankščiau buvome skelbę, kad Toronte š. m. spaudos balius NL laikraščiui paremti įvyks lapkričio 13 d., šeštadienį Lietuvių Namuose.

Šis Spaudos Balius jau bus trečiasis Toronte ir jį rengėjai stengiasi paruošti įspūdingiau negu buvo pirmieji. Renginio komisija yra susidariusi su Vladu Skirgaila priešakyje ir jį stengiasi įtraukti visi daugiau padėjėjų, kad šis renginys įgautų tikrą prasmę balliaus.

Programai komisija yra iškvietusi iš Bostono humoristą - rašytoją Antaną Gustaitį. Taipgi, stengiasi įtraukti ir vietinių pajėgų programai, kad ir jaunimas kuo daugiau susidomėtų šiame spaudos balliuje dalyvauti. NL.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

MONTREALIO LIETUVIŲ SPORTO KLUBO

METINIS BALIUS

ĮVYKS

Spalio 2 d., šeštadienį AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

Programoje dalyvaus Aušros Vartų choro OKTETAS.

– • –

ORKESTRAS – BUFETAS – LOTERIJA – BARAS

Bilietai $4. suaugusiems; $2. jaunimui.

Rengėjai

KVIEČIA VISUS DALYVAUTI

Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje savo sekančioje suėigoje minės "Žemės" antologijos išleidimo ir žeminkų literatūrinės srovės 25-rių metų sukaktį.

Ta tema kalbės poetas Henrikas Nagys — pats vienas ryškiųjų žeminkų atstovas.

Akademinis sambūris šiame renginyje dalyvauti, kviečia ir Montrealio lietuvių visuomenę. Sueiga įvyks penktadienį, spalio 1 d. 8 val. vak., Silvijos ir Vinco Plečaičių namuose, 585 Gerald St. LaSalle.

Primintina, kad Akademinis sambūris šiais metais skiria Vinco Krėvės literatūrinę premiją už geriausią 1974-75 m. lšeivijoje išleistą lietuvišką knygą. Vertinimo komisija savo sprendimą numato paskelbti spalio mėnesį. O iškilmingas premijos įteikimas-balius rengiamas lapkr. 13 d. Windsoro viešbutyje, Peel Street. Mtl.

Šiame, jau tradiciniame baliuje, lietuvių visuomenė taip pat kviečiama gausiai dalyvauti.

GRAŽI LIETUVIŠKA PORA

Praėjusį šeštadienį susituokė du jauni montrealiečiai - Kristina Bendžiūtė ir Danis Makauskas.

Sutuoktuvės ir valšės vyko Aušros Vartų parapijoje.

Abu jaunieji nuo pat mažų dienų buvo įsijungę į lietuvišką veiklą. Jie lankė Šeštadieninę mūsų mokyklą, priklausė Gintaro ansambliui. Kristina aktyvi skautė, Valvorykštės narė, baigė Meno mokyklą. Danis dirba, vakarais tęsią studijas komercijos srityje.

Sutuoktuvėse ir valšėse dalyvavo didelis būrys jaunimo ir nemažas vyresniųjų, praėjo labai jaukioje ir linksmoje nuotaikoje. Povestuvinei kelionei Kristina ir Danis išvyko į Bahamų salas.

Ne tik jaunieji, bet ir jų tėvai - Bronė ir Antanas Bendžiai, Bronė ir Mečys Makauskai yra Montrealio visuomeninink ai. Nemažas skaičius jų giminių iš JAV dalyvavo vestuvėse. Taip Makauskai apvesdino antrąjį savo sūnų, o Bendžiai - antrą dukrą.

NAUJAS SEZONAS

Vasarai prabėgus, ir vėl ruduo. Prasideda įvairūs koncertai, parengimai. Mūsų solistė Gina Čapkauskienė pradeda naują dainavimo sezoną rugsėjo 26 d. Putnam, Conn., Spalio 3 d. koncertas Toronte-rengia skautai. Spalio 10, Lietuvių Dienų programoje solistė dainuos solo, ir duetus su sol. V. Verikaičiu. Spalio 17 d., kartu su sol. V. Verikaičiu koncertuoja Thunder Bay, akomp. muz. J. Govėdas.

To negana, sol. Gina Čapkauskienė ruošiasi Džiulietos rolei Chicagos Lietuvių Operai, Romeo ir Džiulieta pastatymui.

• J. Starulienė mirusi rugpiūčio mėnesį, o šiuo paskutiniu laiku yra miręs S. Vilimas.

---

22 – SIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS MONTREALYJE

PROGRAMA

SPALIO 7 d. 7,30 val. vak. SIMPOZIUMAS – ETNINIŲ GRUPIŲ DALYVAVIMAS QUEBEC'O GYVENIME EXPOTHEATRE'o patalpose, Cite du Havre

SPALIO 9 d., šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. KREPŠINIO RUNGTYNĖS – Olimpinėj salėj - Centre Claude Robillard, Polyvelent Georges Vanier, 1415 Jarry St., East. Dalyvauja: Hamiltono – "Kovas", Montrealio "Tauras", Rochesterio "Sakalas", Toronto "Aušra" ir "Vytis".

Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. KLB KRAŠTO TARYBOS SESIJA – Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 De Sève Street, Montreal, P.Q. Registracijos pradžia 9 val. ryto.

7 val. vakaro, šeštadienį – DIDYSIS BALIUS IR DAILĖS PARODA, – JAMES LYNG HIGH SCHOOL SALĖJE, – 5440 Notre Dame Street West, Montreal, P.Q. Šokiams gros 2 orkestrai: Perkūnas ir Roma.

SPALIO 10 d., sekmadienį – 9,45 val. IŠKILMINGOS PAMALDOS Šv. Juozapo Bazilikoje – 3800 Queen Mary Rd., Montreal, P.Q.

12 val., sekmadienį – evangelikams (kun. A. Žilinskas) Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance St. Montreal, P.Q.

3 val. p.p. sekmadienį, AKTAS - KONCERTAS – CLAUDE CHAMPAGNE SALĖJE, 220 Vincent-D'Indy Ave. Montreal (*Outremont*), P.Q. Programą atliks: solistai G. Čapkauskienė ir V. Verikaitis. Deklamatorė R. Lukoševičiūtė, Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas" su sol. R. Strimaičiu, Montrealio Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai, Tautinių šokių ansambliai – Hamiltono "Gyvataras", Montrealio "Gintaras", Londono "Baltija" ir Toronto "Gintaras".

7 val. vak. sekmadienį JAUNIMO POBŪVIS – ŠOKIAI, Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais Street, Montreal. Gros orkestras Roma.

KVIEČIAME VISUS IR IŠ VISUR LIETUVIUS SU SVEČIAIS DALYVAUTI.

22-jai Kanados Lietuvių Dienai rengti
Komitetas

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU Manageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
– • –
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.,
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
– • –
5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL.
TEL. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
– • –
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

JONAS & COTE REALTIES
5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
VISAKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772. namų 366-7041

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

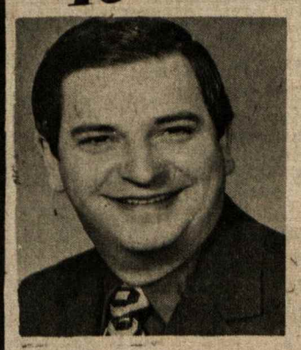

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

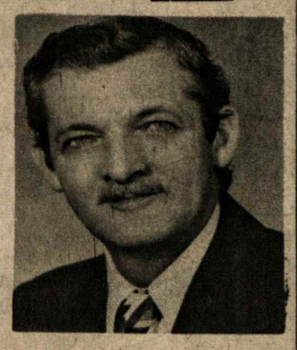

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

PHARMACIE Gagnon
ROBERT GENDRON L.PH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI ?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
606 Cathcart (prie Phillips Squore), Suite 405,
Montreal, P.Q. – Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

---

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Termin. ind. 1 metams	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 2 metams	9.75%	Investacinės nuo	11.0%
Termin. ind. 3 metams	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.